

Vysledovateľnosť a transparentnosť Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti

Pretrvávajú nedostatky, pokiaľ ide o vysledovateľnosť
a transparentnosť finančných prostriedkov z Mechanizmu
na podporu obnovy a odolnosti

Obsah

Body

01 – 20 | **Hlavné body**

01 – 07 | **Prečo je táto oblasť dôležitá**

08 – 20 | **Čo sme zistili a čo odporúčame**

21 – 77 | **Bližší pohľad na naše pripomienky**

21 – 32 | **Členské štáty zaradené do vzorky vo všeobecnosti spĺňajú regulačné požiadavky na vysledovateľnosť, ale len niektoré systematicky zbierajú údaje vo svojich informačných systémoch riadenia v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti**

22 – 25 | Regulačný rámec Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti zahŕňa osobitné požiadavky na vysledovateľnosť pri využívaní finančných prostriedkov na úrovni členských štátov

26 – 32 | Väčšina členských štátov môže sledovať tok prostriedkov z RRF, ale len niektoré z nich systematicky zbierajú požadované údaje vo svojich informačných systémoch riadenia v rámci RRF

33 – 45 | **Niektoré členské štáty používajú údaje o skutočných nákladoch na aktualizáciu odhadov, ale ušetrené prostriedky systematicky neprerozdeľujú a Komisia tieto údaje nepožaduje na riadenie Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti**

35 – 41 | Väčšina členských štátov v našej vzorke používa údaje o skutočných nákladoch na aktualizáciu odhadov v prípade zmien rozsahu pôsobnosti, ale žiadny z nich systematicky neprerozdeľuje úspory

42 – 45 | Komisia nezbera údaje o skutočných nákladoch podľa jednotlivých opatrení, aj keď sú k dispozícii, čo negatívne ovplyvňuje jej schopnosť posúdiť efektívnosť využívania zdrojov Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti

- 46 – 77 | V rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti poskytuje je transparentnosť týkajúca sa dosahovania míľnikov a cieľov členskými štátmi a riadiacich rozhodnutí prijatých Komisiou primeraná, ale zverejnené informácie o konečných príjemcoch, skutočných sumách a výsledkoch sú nedostatočné.**
- 47 – 51 | V právnom rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti sa stanovujú jasné požiadavky na transparentnosť na úrovni riadenia, ale nestanovuje sa zverejňovanie úplných informácií o toku finančných prostriedkov
- 52 – 60 | Členské štáty poskytujú čiastočné informácie o využívaní finančných prostriedkov z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti nad rámec verejného sektora a nedostatočné informácie o výsledkoch
- 61 – 77 | Informácie sprístupnené na úrovni Komisie sú rozsiahle, ale chýbajú v nich podrobnosti o využívaní finančných prostriedkov v členských štátoch

Prílohy

Príloha I – O tomto audite

Príloha II – Regulačný rámec zavedený pre Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti

Príloha III – Informácie o dokončených opatreniach plánu obnovy a odolnosti v štyroch vybraných členských štátoch podľa opatrenia

Príloha IV – Ustanovenia o transparentnosti zahrnuté v právnom rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti

Príloha V – Nedostatky a nezrovnalosti zistené v uverejnených zoznamoch 100 najväčších konečných príjemcov

Príloha VI – Analýza prijímateľov NPE

Príloha VII – Informácie podľa nariadenia o spoločných ustanoveniach uverejnené Komisiou (2021 – 2027)

Skratky

Glosár

Odpovede Komisie

Harmonogram

Audítorský tím

Hlavné body

01

Prečo je táto oblasť dôležitá

- 01** Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti (RRF) je dočasný nástroj zriadený v reakcii na pandémiu ochorenia COVID-19 a na konci januára 2026 zahŕňal prostriedky vo výške 577 mld. EUR. Na získanie podpory z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti museli členské štáty predložiť svoje plány obnovy a odolnosti. Tieto plány zahŕňajú súbor opatrení, reforiem a investícií, pričom každému z nich je pridelený jeden alebo viacero míľnikov a cieľov. Obdobie vykonávania Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti trvá od februára 2020 do augusta 2026.
- 02** Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti je nástroj založený na „financovaní, ktoré nie je spojené s nákladmi“. To znamená, že okrem predbežného financovania sú všetky platby od Komisie členským štátom založené na dosiahnutí príslušných míľnikov a cieľov členskými štátmi. Hoci súlad výdavkov z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti so všetkými platnými pravidlami EÚ a vnútroštátnymi pravidlami nie je podmienkou na to, aby členský štát dostal platbu, členské štáty spolu s Komisiou musia pri vykonávaní Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti zabezpečiť ochranu finančných záujmov EÚ a dodržiavanie zásad správneho finančného riadenia. Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti sa vykonáva v rámci priameho riadenia, pričom za hlavné kroky pri vykonávaní mechanizmu je priamo zodpovedná Komisia.

03 Cieľom pravidiel a zásad, ktorými sa riadi financovanie EÚ, je zabezpečiť, aby sa finančné prostriedky správne vynakladali a aby sa rozhodnutia prijímali čo najotvorenejšie a čo najbližšie k občanom¹. Predovšetkým v záujme ochrany finančných záujmov EÚ a posilnenia účinného a efektívneho využívania finančných prostriedkov EÚ je potrebné vedieť, „kde a na aký účel Únia vynakladá finančné prostriedky“². Podľa nášho názoru je potrebné vedieť nielen to, **kto** využíva finančné prostriedky a na **čo** presne sa vynakladajú, ale aj to, **koľko** sa vynakladá. Preto je dôležité mať zavedené systémy, pomocou ktorých sa zabezpečí:

- **vysledovateľnosť financovania**, schopnosť sledovať tok peňazí od ich zdroja až po miesto určenia vrátane zberu a zaznamenávania informácií o skutočných nákladoch. Na účely tejto správy sú „skutočné náklady“ sumy vyplatené vykonávacími orgánmi členských štátov na vykonávanie opatrení Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, a nie prevody medzi verejnými orgánmi v rámci vnútroštátneho rozpočtového systému;
- **transparentnosť pri využívaní finančných prostriedkov**, zverejňovanie informácií o tom, kde a na aký účel sa finančné prostriedky vynakladajú.

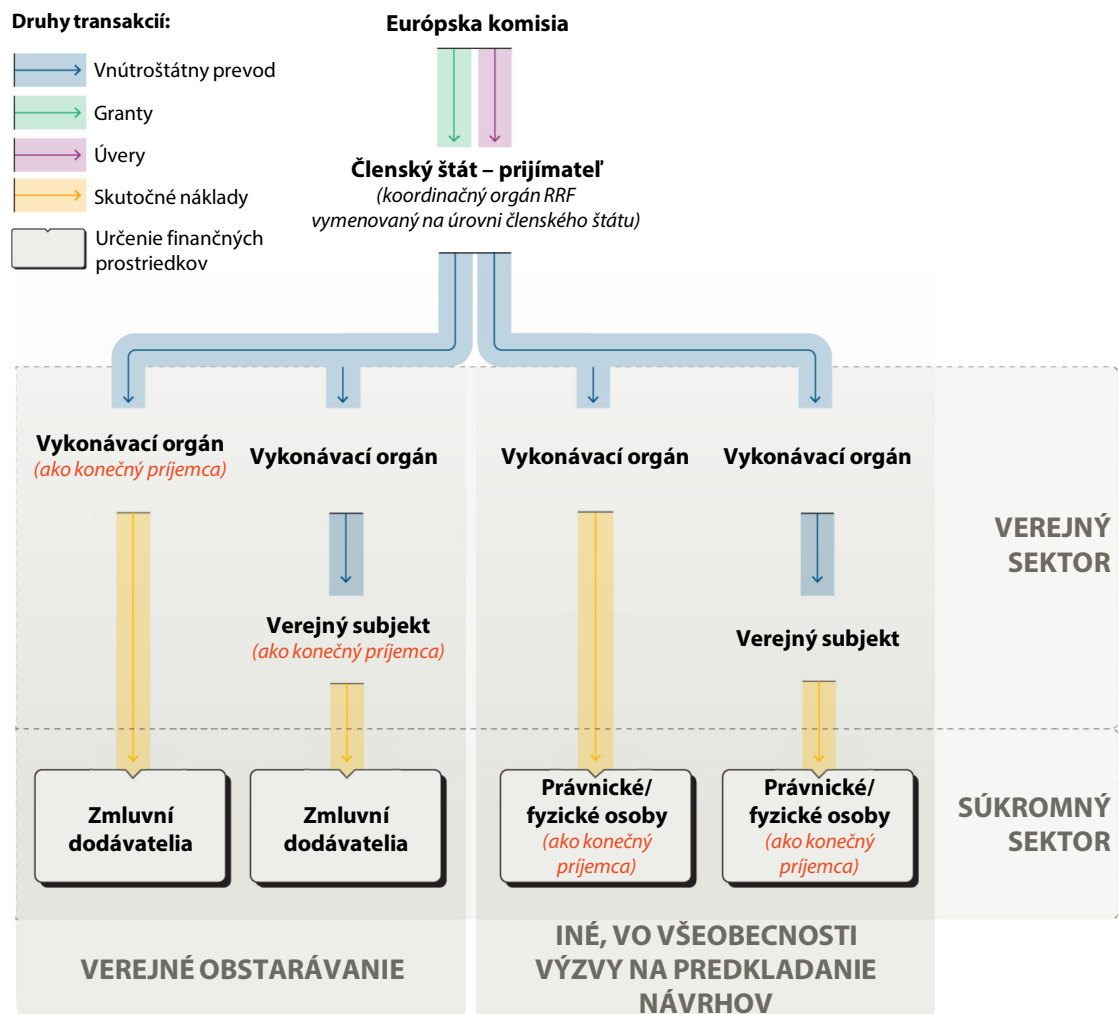
04 Schopnosť sledovať tok finančných prostriedkov EÚ zlepšuje monitorovanie a poskytuje subjektom s rozhodovacou právomocou základné informácie o využívaní týchto finančných prostriedkov. Hoci platby v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti nie sú spojené so skutočnými nákladmi a nepodliehajú kontrolám založeným na nákladoch, informácie o skutočných nákladoch sú potrebné na sledovanie využívania finančných prostriedkov a podľa nášho názoru na posúdenie nákladovej efektívnosti. Napokon transparentné podávanie správ vrátane informácií o skutočných nákladoch pomáha zabezpečiť a zlepšiť rozhodovanie a podporiť zodpovednosť. Domnievame sa, že v snahe zachovať dôveru občanov by tieto informácie mali byť dostupné aj verejnosti.

05 Na *ilustrácii 1* je zobrazený tok finančných prostriedkov z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti od ich vstupu do štátneho rozpočtu až po subjekty, ktoré dostávajú finančné prostriedky mimo verejného sektora.

¹ Európska komisia, [Pravidlá a zásady](#).

² [Nariadenie o rozpočtových pravidlách](#), odôvodnenie 11.

Ilustrácia 1 – Všeobecný tok finančných prostriedkov z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti od vstupu do štátneho rozpočtu až po konečné určenie fondu

Poznámka: Tento graf neznázorňuje tok finančných prostriedkov prostredníctvom finančných nástrojov.

Zdroj: EDA.

06 Európsky parlament³, európska ombudsmanka a Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj už nastolili konkrétne otázky týkajúce sa transparentnosti a zodpovednosti Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti⁴. V tejto súvislosti je cieľom tohto auditu odpovedať na otázku, či Komisia a členské štáty zaviedli primerané opatrenia na zabezpečenie primeranej úrovne vysledovateľnosti a transparentnosti financovania z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti. Okrem toho výsledky auditu môžu poskytnúť poučenie pre vytvorenie podobných finančných nástrojov pre viacročný finančný rámec na obdobie po roku 2027. V tejto súvislosti sme posudzovali:

- právne požiadavky na vysledovateľnosť a či členské štáty sledujú a zbierajú príslušné údaje,
- či Komisia a členské štáty používajú údaje o skutočných nákladoch na aktualizáciu odhadov nákladov na opatrenia, prerozdelenie finančných prostriedkov a riadne posúdenie efektívnosti Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti,
- či existujú primerané právne ustanovenia o transparentnosti pre Komisiu a členské štáty a či sa v praxi zverejňujú dostatočné informácie.

Naše preskúmanie sa zameriava na to, či zavedené systémy umožňujú dostatočnú transparentnosť a vysledovateľnosť finančných prostriedkov nezávisle od platobného mechanizmu zriadeného nariadením o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti. Nariadenie o rozpočtových pravidlách a Zmluva o fungovaní Európskej únie obsahujú jasné požiadavky na správne finančné riadenie, transparentnosť a ochranu finančných záujmov EÚ. Preto skúmame, či sú dostupné informácie dostatočné na *ex post* posúdenie efektívnosti a na účely vysledovateľnosti a transparentnosti.

07 V rámci tohto auditu sme uskutočnili rozhovory s Komisiou, vykonali sme audítorské návštevy a videokonferencie s 10 členskými štátmi, preskúmali sme právny rámec a usmerňovacie dokumenty a analyzovali verejne dostupné informácie o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti na úrovni EÚ a na vnútroštátnej úrovni. Uskutočnili sme aj prieskum vo všetkých členských štátoch. Viac podkladových informácií a podrobností o rozsahu auditu a audítorskom prístupe je uvedených v [prílohe I](#).

³ Napríklad brífingy *The 100 largest recipients of Recovery and Resilience Facility funds* a *Transparency in the implementation of the Recovery and Resilience Facility*.

⁴ Napríklad politický dokument európskej ombudsmanky a Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj o verejnej správe s názvom *Towards Good Practice Principles for Government – Transparency in the Use of Recovery Funds*.

Čo sme zistili a čo odporúčame

08 Celkovo sme dospeli k záveru, že finančné prostriedky z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti sú v členských štátoch zaradených do vzorky do určitej miery vysledovateľné a transparentné, pričom niektoré členské štáty zbierajú údaje na požiadanie a ďalšie ich zbierajú systematicky. Pretrvávajú nedostatky, najmä pokiaľ ide o zber a využívanie informácií, uverejňovanie výsledkov a informácií o tom, kto má v konečnom dôsledku prospech z Mechanizmu na podporu obnovy a v akej miere.

09 Konkrétne sme zistili, že:

- Regulačný rámec zahŕňa osobitné požiadavky na vysledovateľnosť finančných prostriedkov a členské štáty ich vo všeobecnosti dodržiavajú. Informačné systémy riadenia Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, ktoré používajú koordináčne orgány členských štátov pre Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti, sa líšia, pričom niektoré zbierajú údaje na požiadanie a ďalšie ich zbierajú systematicky.
- Niektoré členské štáty používajú údaje o skutočných nákladoch na aktualizáciu odhadov nákladov. V niektorých prípadoch sa tieto aktualizované odhady zasielajú Komisii. Neexistuje však jednotný prístup a menej členských štátov používa údaje o skutočných nákladoch na prerozdelenie finančných prostriedkov v prípade úspor nákladov. Komisia nepožaduje informácie o skutočných nákladoch podľa jednotlivých opatrení na riadenie Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, a to ani vtedy, keď sú tieto informácie k dispozícii na úrovni členských štátov, keďže sa domnieva, že nariadenie o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti na to neposkytuje žiadny právny základ. Podľa nášho názoru nariadenie nie je v tomto ohľade jasné.
- Pravidlá transparentnosti sa primerane vzťahujú na rozhodnutia týkajúce sa riadenia a vykonávania plánov, ale nestanovuje sa v nich úplné zverejňovanie informácií o toku finančných prostriedkov. Komisia a členské štáty uverejňujú informácie v súlade s právnymi predpismi o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti, ale domnievame sa, že tieto informácie sú nedostatočné, pokiaľ ide o konečných príjemcov, skutočné náklady a výsledky.

Členské štáty zaradené do vzorky vo všeobecnosti dodržiavajú regulačné požiadavky na výsledovateľnosť, ale len niektoré vo svojich informačných systémoch riadenia Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti systematicky zbierajú údaje

10 V regulačnom rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti sa jasne stanovujú požiadavky na výsledovateľnosť s cieľom zabezpečiť zodpovednosť za finančné prostriedky EÚ na úrovni členských štátov. Členské štáty sa síce môžu rozhodnúť, ako budú finančné prostriedky konečným príjemcom vyplatené⁵, zistili sme však, že členské štáty zaradené do vzorky vo všeobecnosti nezaviedli zjednodušenie prostredníctvom využívania financovania, ktoré nie je spojené s nákladmi, alebo zjednodušeného vykazovania nákladov, ale namiesto toho vykonávajú svoje plány obnovy a odolnosti na základe úhrady skutočne vynaložených nákladov. Členské štáty musia zbierať údaje o konečných príjemcoch, dodávateľoch a subdodávateľoch, konečných užívateľoch výhod a sumách vyplatených v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti a poskytovať k nim prístup. Tieto požiadavky vychádzajú zo zásad nariadenia o rozpočtových pravidlách, v ktorom sa stanovuje povinnosť viesť primerané audítorské záznamy, čím sa vytvára právny základ na zabezpečenie dostupnosti informácií o využívaní finančných prostriedkov z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti na účely auditu a kontroly. Konštatujeme, že novým nariadením o rozpočtových pravidlách sa zaviedli nové požiadavky na výsledovateľnosť v rámci všetkých spôsobov riadenia, ale stalo sa tak až po začatí fungovania Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, a preto sa naň nevzťahujú. Patrí medzi ne nové ustanovenie o informáciách, ktoré sa majú poskytovať Komisii pri plnení rozpočtu EÚ. Nevzťahuje sa však na všetky kategórie údajov. Okrem toho, ak členské štáty prijímajú a plnia rozpočet, toto nové ustanovenie o výsledovateľnosti sa uplatňuje len vtedy, ak sa to vyžaduje v pravidlách platných v jednotlivých odvetviach. V opačnom prípade je ustanovenie dobrovoľné. Novým nariadením o rozpočtových pravidlách sa zavádzajú aj nové požiadavky na transparentnosť pre budúce nástroje zdieľaného riadenia, ktoré sa vzťahujú na totožnosť príjemcov finančných prostriedkov, dodávateľov, subdodávateľov a prijímateľov a súvisiace viazané sumy. Pozri body 22 až 25.

⁵ Odôvodnenie 18 nariadenia o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti.

11 Informačné systémy členských štátov na riadenie Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti sa líšia: v rámci našej vzorky osem krajín systematicky zbiera údaje o využívaní finančných prostriedkov z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti (Bulharsko, Estónsko, Lotyšsko, Malta, Rakúsko a Rumunsko v plnom rozsahu a Holandsko a Španielsko bez skutočných nákladov), zatiaľ čo ďalšie dve krajiny sa spoliehajú výlučne na vyhľadávanie na požiadanie (Francúzsko a Nemecko). Systematický zber takýchto údajov umožňuje komplexnú a včasnú výsledovateľnosť finančných prostriedkov EÚ a v porovnaní so spoliehaním sa na vyhľadávanie údajov na požiadanie ponúka jasné výhody, pokiaľ ide o monitorovanie, zodpovednosť, porovnávanie a hodnotenie. Takisto umožňuje automaticky vytvárať správy so skutočnými nákladmi na každé opatrenie, čím uľahčuje využívanie údajov na analýzu. Okrem toho zber údajov o skutočných nákladoch na jednotlivé opatrenia môže poskytnúť základné informácie pre včasné kontrolné opatrenia, ako je predchádzanie nezrovnalostiam a odhaľovanie/vyšetrovanie podvodov. Pozri body 26 až 32.

Niektoré členské štáty používajú údaje o skutočných nákladoch na aktualizáciu odhadov nákladov, ale systematicky neprerozdeľujú úspory, zatiaľ čo Komisia nepožaduje údaje o skutočných nákladoch na riadenie Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti

12 V súlade s nariadením o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti sa finančná podpora z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti členským štátom vypočítala pomocou alokačného kľúča a bola obmedzená odhadovanými celkovými nákladmi. Podľa nášho názoru je dôležité použiť informácie o skutočných nákladoch na posúdenie toho, či členské štáty využili finančné prostriedky efektívnym spôsobom, na úpravu odhadov nákladov na konkrétne opatrenia, ak je to vhodné (napríklad pri revízii plánov obnovy a odolnosti), a na zabezpečenie toho, aby sa celkové finančné prostriedky, ktoré členské štáty dostali, primerane priblížili skutočným nákladom. Pozri body 33 až 34.

- 13** Zistili sme, že neexistuje konzistentný prístup k aktualizácii odhadov nákladov Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti na úrovni opatrení. Z našej analýzy vyplynulo, že sedem z desiatich členských štátov v našej vzorke použilo údaje o skutočných nákladoch na aktualizáciu odhadov v prípade revízií rozsahu pôsobnosti (Bulharsko, Estónsko, Lotyšsko, Malta, Holandsko, Rumunsko a Španielsko). Z týchto siedmich členských štátov tri štáty niekedy prerozdělili finančné prostriedky v rámci plánu obnovy a odolnosti v prípade úspor/prekročenia nákladov (Bulharsko, Lotyšsko a Rumunsko), ale žiadny z nich to nerobí systematicky. Mnohé členské štáty očakávajú, že celkové skutočné náklady na vykonávanie plánov obnovy a odolnosti budú aspoň také vysoké ako odhadované náklady. V hĺbkovej analýze v štyroch členských štátoch sme však zistili, že skutočné náklady na väčšinu dokončených opatrení boli nižšie, ako sa odhadovalo. Ak bude tento trend pokračovať, predstavuje to riziko, že celkové finančné prostriedky, ktoré členský štát dostane, sa nebudú primerane blížiť skutočným nákladom. Pozri body [35](#) až [41](#).
- 14** Hoci mnohé členské štáty systematicky zbierajú údaje o skutočných nákladoch podľa jednotlivých opatrení, Komisia nepožaduje údaje o skutočných nákladoch podľa jednotlivých opatrení na riadenie Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, keďže sa domnieva, že nariadenie o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti na to neposkytuje žiadny právny základ. Podľa nášho názoru je nariadenie v tejto súvislosti nejasné. Eurostat síce zbiera a zverejňuje informácie o skutočných nákladoch od členských štátov, ide však len o konsolidované sumy na úrovni plánu a útvary Komisie riadiace vykonávanie Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti používajú tieto informácie len na informačné účely a na účely podávania správ. Domnievame sa, že nedostatok údajov o skutočných nákladoch podľa jednotlivých opatrení oslabuje schopnosť Komisie posúdiť, či členské štáty využívali finančné prostriedky z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti efektívne, a vykonať celkové posúdenie mechanizmu, ako sa vyžaduje v nariadení. Pozri body [42](#) až [45](#).

Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti poskytuje primeranú transparentnosť, pokiaľ ide o dosahovanie míľnikov a cieľov členskými štátmi a rozhodnutia Komisie v oblasti riadenia, ale uverejnené informácie o konečných príjemcoch, skutočných sumách a výsledkoch sú nedostatočné

- 15** Nariadením o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti sa zaviedli posilnené prvky transparentnosti, ako je uverejňovanie posúdení Komisie a pravidelné podávanie správ o pokroku pri plnení míľnikov a cieľov, nevyžaduje sa v ňom však komplexné zverejňovanie informácií o využívaní finančných prostriedkov na úrovni členských štátov. Požiadavka, aby členské štáty uverejňovali zoznamy konečných príjemcov s prijatými sumami, bola zavedená dva roky po začatí fungovania nástroja a obmedzuje sa na 100 najväčších konečných príjemcov. Pozri body [47](#) až [51](#).

- 16** V dohodách o financovaní z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti podpísaných medzi Komisiou a členskými štátmi sa stanovuje, že informovanosť, komunikácia a publicita členských štátov týkajúca sa financovania pri vykonávaní plánu obnovy a odolnosti musí byť aspoň na rovnakej úrovni, ako sa vyžaduje v pravidlách členského štátu pre verejné financovanie bez príspevkov z rozpočtu Únie. Zistili sme, že členské štáty používajú rôzne prístupy k poskytovaniu rozpočtových informácií o plánoch obnovy a odolnosti a ich vykonávaní: štyri z desiatich členských štátov v našej vzorke uviedli, že pre svoje plány obnovy a odolnosti uverejňujú samostatný rozpočet (Bulharsko, Estónsko, Lotyšsko a Rumunsko). Pozri body [52](#) až [53](#).
- 17** Väčšina členských štátov v našej vzorke uverejňuje štatistiky o vykonávaní týkajúce sa plnenia mílnikov a cieľov. Ako sme uviedli v predchádzajúcich správach, mílniky, ciele a spoločné ukazovatele sa zameriavajú skôr na výstupy než na výsledky, líšia sa ambíciami, niekedy nie sú dostatočne jasné a nie vždy zachytávajú dokončenie opatrenia, a preto uverejnené informácie týkajúce sa výsledkov nie sú dostatočné. Pozri body [54](#) až [55](#).
- 18** Všetky členské štáty uverejňujú požadované zoznamy „100 najväčších konečných príjemcov“. Verejné subjekty však predstavujú viac ako polovicu z hľadiska počtu a viac ako 80 % z hľadiska súm týchto konečných príjemcov. Značná časť Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti sa vykonáva prostredníctvom verejného obstarávania prác a služieb, ktoré vykonávajú dodávatelia. V týchto prípadoch členské štáty nezverejňujú sumy vyplatené dodávateľom, pretože verejní obstarávatelia sa považujú za konečných prijímateľov. V dôsledku toho je transparentnosť toho, kto dostáva finančné prostriedky z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, neúplná. Portál jedného členského štátu ilustruje uskutočniteľnosť transparentnejšieho prístupu zverejňovaním súm vyplatených dodávateľom (Bulharsko). Pozri body [56](#) až [60](#).
- 19** V súlade s ustanoveniami nariadenia o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti týkajúcimi sa poskytovaním informácií zabezpečuje Komisia prostredníctvom uverejňovania podrobných posúdení plánov obnovy a odolnosti, revízií plánov obnovy a odolnosti a žiadostí o platbu Komisiou, ako aj prostredníctvom čoraz podrobnejších výročných a tematických správ primeranú úroveň transparentnosti, pokiaľ ide o rozhodnutia vedenia a pokrok vo vykonávaní. Číselné údaje a štatistiky v týchto publikáciách však nie sú založené na skutočných nákladoch na vykonávanie opatrení. Podobne sa v systéme finančnej transparentnosti uvádzajú informácie o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti len na úrovni členských štátov, keďže zákonodarca vymedzil členské štáty ako prijímateľov, a dobrovoľná „mapa projektov“ nie je vyčerpávajúca a závisí od kvality vstupov členských štátov. Pozri body [62](#) až [77](#).

Čo odporúčame

20 Vzhľadom na uvedené zistenia odporúčame:

Odporúčanie 1

Zabezpečiť komplexný, systematický a včasný zber a uverejňovanie informácií o využívaní finančných prostriedkov EÚ

Pri zmene nariadenia o rozpočtových pravidlách by Komisia mala navrhnúť ustanovenia, ktorými sa zabezpečí komplexný, systematický a včasný zber a uverejňovanie informácií o využívaní finančných prostriedkov EÚ vrátane informácií o všetkých verejných a súkromných prijímateľoch, príjemcoch finančných prostriedkov, konečných príjemcoch finančných prostriedkov, dodávateľoch a subdodávateľoch vrátane súm viazaných a vyplatených na úrovni dodávateľov.

Cieľový dátum vykonania: pri navrhovaní ďalšej revízie nariadenia o rozpočtových pravidlách alebo navrhovaní budúcich nástrojov financovania založených na financovaní, ktoré nie je spojené s nákladmi, podľa toho, čo nastane skôr.

Odporúčanie 2

Zabezpečiť, aby sa údaje o skutočných nákladoch používali na posúdenie a dosiahnutie efektívneho využívania finančných prostriedkov EÚ

S cieľom posúdiť a dosiahnuť efektívne využívanie finančných prostriedkov EÚ by Komisia mala:

- a) v súvislosti s Mechanizmom na podporu obnovy a odolnosti využívať dostupné údaje o skutočných nákladoch, ktoré zozbierali členské štáty, s cieľom posúdiť efektívnosť využívania zdrojov *ex post* a určiť, či sa celkové skutočné náklady primerane priblížili odhadovaným nákladom;
- b) v prípade akýchkoľvek budúcich nástrojov založených na „financovaní, ktoré nie je spojené s nákladmi“ vyžadovať, aby členské štáty systematicky zbierali údaje o skutočných nákladoch a podávali o nich správy Komisii na účely riadenia fondov, zabezpečenia efektívneho rozdelenia zdrojov počas vykonávania a posúdenia efektívnosti *ex post*.

Cieľový dátum vykonania: a) včas na hodnotenie *ex post*; b) pri navrhovaní budúcich nástrojov financovania založených na financovaní, ktoré nie je spojené s nákladmi.

Bližší pohľad na naše pripomienky

Členské štáty zaradené do vzorky vo všeobecnosti spĺňajú regulačné požiadavky na vysledovateľnosť, ale len niektoré systematicky zbierajú údaje vo svojich informačných systémoch riadenia v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti

- 21** Vysledovateľnosť pri využívaní finančných prostriedkov EÚ má zásadný význam pre zodpovednosť. Schopnosť sledovať tok finančných prostriedkov EÚ zlepšuje monitorovanie a poskytuje subjektom s rozhodovacou právomocou na úrovni EÚ a na vnútroštátnej úrovni základné informácie o využívaní týchto finančných prostriedkov.

Regulačný rámec Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti zahŕňa osobitné požiadavky na výsledovateľnosť pri využívaní finančných prostriedkov na úrovni členských štátov

- 22** V nariadení o rozpočtových pravidlách sa stanovujú všeobecné zásady a postupy, ktorými sa riadi zostavovanie, plnenie a kontrola rozpočtu EÚ. Podľa nariadenia o rozpočtových pravidlách sa rozpočet plní prostredníctvom účinných a efektívnych mechanizmov vnútornej kontroly⁶. Účinná vnútorná kontrola by mala zahŕňať primerané auditorské záznamy⁷. Posudzovali sme, či sa v regulačnom rámci zavedenom pre Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti (pozri [prílohu II](#)) jasne vymedzili a špecifikovali požiadavky na výsledovateľnosť na základe ustanovení nariadenia o rozpočtových pravidlách platných v čase zriadenia Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti⁸. Posúdili sme aj to, ktoré systémy členské štáty používajú na vykonávanie svojich plánov obnovy a odolnosti.
- 23** Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti je nástroj založený na modeli „financovania, ktoré nie je spojené s nákladmi“ (FNLC)⁹, v rámci ktorého je vyplácanie prostriedkov z rozpočtu EÚ členským štátom založené na uspokojivom plnení vopred stanovených míľnikov a cieľov, a nie na úhrade nákladov, ktoré skutočne vznikli počas vykonávania. Členské štáty potom môžu vyplatiť finančné prostriedky konečným príjemcom v akejkoľvek forme finančných príspevkov¹⁰. V usmernení Komisie sa uvádza, že je zodpovednosťou členských štátov zabezpečiť, aby žiadny konečný príjemca nedostal finančné prostriedky nad rámec svojich skutočných nákladov¹¹. Zistili sme, že všetky členské štáty zaradené do vzorky vykonávajú svoje plány obnovy a odolnosti pomocou systémov, ktoré sú vo všeobecnosti založené na úhrade skutočne vynaložených nákladov.

⁶ Nariadenie (EÚ, Euratom) 2018/1046 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie (ďalej v texte len „nariadenie o rozpočtových pravidlách“), článok 36 ods. 1.

⁷ Tamže, článok 36 ods. 3 písm. d).

⁸ Tamže.

⁹ Tamže, článok 125 ods. 1.

¹⁰ Odôvodnenie 18 nariadenia o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti.

¹¹ Európska komisia, Usmernenie k plánom obnovy a odolnosti v kontexte plánu REPowerEU (2022/C 214/01), s. 30.

24 Upozorňujeme na to, že v nariadení o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti sa od členských štátov vyžaduje „zber a zaručovanie prístupu“ k viacerým kategóriám údajov na účely auditu a kontroly a poskytovanie porovnateľných informácií o využívaní finančných prostriedkov z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti¹², ktoré zahŕňajú:

- **meno/názov konečného príjemcu finančných prostriedkov,**
- **meno dodávateľa a subdodávateľa,** ak je konečným príjemcom finančných prostriedkov verejný obstarávateľ v súlade s právnymi predpismi EÚ alebo vnútroštátnymi právnymi predpismi o verejnom obstarávaní,
- meno(-á), priezvisko(-á) a dátum narodenia **konečného(-ých) užívateľa(-ov) výhod** príjemcu finančných prostriedkov alebo dodávateľa,
- zoznam všetkých opatrení na vykonávanie reforiem a investičných projektov v rámci plánu obnovy a odolnosti s celkovou výškou verejných finančných prostriedkov uvedených opatrení a s uvedením **sumy finančných prostriedkov vyplatených** v rámci mechanizmu a z iných fondov Únie.

25 Konštatujeme tiež, že novým nariadením o rozpočtových pravidlách sa zaviedli nové požiadavky na vysledovateľnosť, toto nariadenie však bolo zverejnené až po začatí fungovania Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, a preto sa naň nevzťahuje. Konkrétne sa ním zaviedlo ustanovenie, že „inštitúcie a orgány Únie a osoby alebo subjekty plniace rozpočet“ by mali Komisii sprístupniť totožnosť a lokalitu príjemcu, ako sa stanovuje v nariadení o rozpočtových pravidlách, ako aj povahu a sumu vyčlenenú na opatrenie¹³. Toto ustanovenie o vysledovateľnosti sa však nevzťahuje na všetky kategórie údajov: v prípade priameho riadenia sa nevzťahuje na totožnosť dodávateľov a subdodávateľov prijímateľov ani na sumy vyplatené na úrovni dodávateľov; v prípade zdieľaného riadenia sa nevzťahuje na sumy vyplatené na úrovni dodávateľov. Okrem toho, ak členské štáty prijímajú a plnia rozpočet, uplatňuje sa len vtedy, ak majú povinnosť zaznamenávať a uchovávať takéto informácie v súlade s pravidlami platnými v jednotlivých odvetviach, inak je to dobrovoľné. Podľa nového nariadenia o rozpočtových pravidlách bude Komisia od roku 2028 povinná uverejňovať aj informácie o príjemcoch, dodávateľoch, subdodávateľoch a prijímateľoch finančných prostriedkov v rámci zdieľaného riadenia za predpokladu, že sa v pravidlách platných v jednotlivých odvetviach vyžaduje ich zber a uchovávanie¹⁴.

¹² Článok 22 ods. 2 písm. d) nariadenia o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti.

¹³ Nariadenie (EÚ, Euratom) 2024/2509 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie (prepracované znenie), článok 36 ods. 6.

¹⁴ Tamže, článok 38 ods. 1.

Väčšina členských štátov môže sledovať tok prostriedkov z RRF, ale len niektoré z nich systematicky zbierajú požadované údaje vo svojich informačných systémoch riadenia v rámci RRF

26 Hoci sa v nariadení o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti nešpecifikuje spôsob, akým by členské štáty mali zbierať údaje, preskúmali sme súbor nástrojov pre lepšiu právnu reguláciu ako usmernenie k metóde, ktorá by sa mala použiť na dosiahnutie dobrej úrovne výkonnosti. Súbor nástrojov pre lepšiu právnu reguláciu prirovnáva nepretržitý a organizovaný proces systematického zberu údajov k monitorovaniu a uvádza sa v ňom, že takéto monitorovanie poskytuje potrebné informácie na rôzne použitia vrátane riadenia, hodnotení a riešenia požiadaviek na dodržiavanie súladu a kontroly¹⁵. V prípade Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti existujú okrem údajov týkajúcich sa plnenia míľnikov a cieľov aj ďalšie požiadavky na výsledovateľnosť, ako sa vysvetľuje v bode **24**.

27 Analyzovali sme informačné systémy riadenia Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti v členských štátoch v našej vzorke a zistili sme, že koncepcia a funkčnosť systémov sa výrazne líšia, pokiaľ ide o spôsob zberu údajov. Na základe našej analýzy možno tieto systémy vo všeobecnosti rozdeliť do troch kategórií, pokiaľ ide o ich schopnosť zbierať údaje (pozri [tabuľku 1](#)), a to:

- a) Systémy, v ktorých sa pravidelne zbierajú všetky údaje vrátane skutočných nákladov. Tieto členské štáty zbierajú údaje o konečných príjemcoch, (sub)dodávateľoch a skutočných nákladoch na úrovni konečných príjemcov za každé opatrenie Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti (Rakúsko, Bulharsko, Estónsko, Lotyšsko, Malta, Rumunsko).
- b) Systémy, ktoré pravidelne zbierajú údaje bez skutočných nákladov. Tieto členské štáty zbierajú údaje o konečných príjemcoch a (sub)dodávateľoch za každé opatrenie Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, ale informácie o skutočných nákladoch sú k dispozícii len na požiadanie (Holandsko, Španielsko) od rôznych vykonávacích orgánov.
- c) Systémy, v rámci ktorých sa údaje získavajú na žiadosť o osobitné opatrenia. Tieto členské štáty nezberajú údaje v centrálnom systéme a môžu ich získať len na požiadanie subjektov vykonávajúcich opatrenia Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti (Francúzsko, Nemecko).

¹⁵ *Better regulation toolbox* (Európska komisia, november 2021), *Tool #43, „Monitoring arrangements and indicators“*.

Tabuľka 1 | Tri kategórie členských štátov na zber údajov

	Systémy, ktoré pravidelne zbierajú všetky údaje						Zber údajov na požiadanie			
	Áno		Áno, s výnimkou finančných nástrojov				Áno		Nie vždy	
	Systémy, ktoré pravidelne zbierajú všetky údaje vrátane skutočných nákladov						Systémy, ktoré pravidelne zbierajú všetky údaje bez skutočných nákladov		Na žiadosť o osobitné opatrenie	
	AT	BG	EE	LV	MT	RO	ES	NL	DE	FR
Meno/názov konečných príjemcov	☒	☐	☒	☒	☒	☐	☒	☒	☐	☐
Meno/názov dodávateľa	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☐	☐
Meno/názov subdodávateľov	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☐	☐
Skutočné náklady na úrovni konečného príjemcu	☒	☐	☐	☒	☒	☐	☐	☐	☐	☐

Zdroj: EDA.

- 28** V prípade členských štátov zaradených do vzorky so systémami, ktoré pravidelne zbierajú všetky požadované údaje, sme skonštatovali, že tieto systémy majú tú výhodu, že umožňujú komplexnú a včasnú vysledovateľnosť využívania finančných prostriedkov. Okrem toho sú schopné automaticky vytvárať správy so skutočnými nákladmi na každé opatrenie, čo uľahčuje využívanie údajov na analýzu. Päť zo šiestich členských štátov, ktoré zaznamenávajú skutočné náklady na úrovni konečných príjemcov (Rakúsko, Bulharsko, Estónsko, Lotyšsko a Malta), takisto zaznamenáva výšku skutočných nákladov zaplatených dodávateľom. Skontrolovali sme to aj v našom prieskume, ktorý sme zaslali všetkým členským štátom a z odpovedí vyplýva, že 19 členských štátov (70 %) tak robí.
- 29** V **rámčeku 1** sa nachádza príklad systému Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, v ktorom sa pravidelne zbierajú všetky požadované údaje vrátane skutočných nákladov.

Rámček 1

Príklad systému Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, v ktorom sa pravidelne zbierajú všetky požadované údaje vrátane skutočných nákladov – Lotyšsko

- Informačný systém riadenia Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, ktorý používa lotyšský koordinačný orgán Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, je vylepšeným modulom systému, ktorý sa už používa pre štrukturálne fondy EÚ, s dodatočnými funkciami špecifickými pre Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti, ako je sledovanie míľnikov a cieľov a podávanie správ o nich.
- Systém obsahuje údaje o konečných príjemcoch, dodávateľoch, subdodávateľoch a skutočných nákladoch.
- Údaje sa počas fázy vykonávania priebežne aktualizujú. Vykonávacie orgány pravidelne predkladajú správy o pokroku, ktoré obsahujú informácie o platbách konečným prijímateľom spolu s faktúrami na podporu nákladov.
- Systém automaticky sleduje samostatné zdroje financovania a môže krížovo odkazovať informácie na faktúre s inými fondmi EÚ zahrnutými do systému.
- Systém automaticky vypočíta zostatok pre každé opatrenie, ktorý predstavuje rozdiel medzi odhadovanými a skutočnými nákladmi k dnešnému dňu.

Preddefinované správy sa môžu vytvárať automaticky a prispôsobené správy sa môžu vytvárať na požiadanie.

30 Z našej analýzy vyplynulo, že väčšina členských štátov v našej vzorke bola schopná poskytnúť všetky informácie o využívaní finančných prostriedkov z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti. Zistili sme však, že pri osobitných opatreniach v niektorých členských štátoch, v ktorých koordinačné orgány Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti nezberajú údaje pravidelne za všetky požadované kategórie (Francúzsko, Nemecko, Španielsko), došlo v prípade niektorých žiadostí o informácie k niekoľkomesačným oneskoreniam v časoch odozvy. Koordináčné orgány Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, ktoré tieto údaje nezberali pravidelne, nemohli včas vypracovať prehľad odhadovaných a skutočných nákladov ani prehľad jednotlivých zdrojov financovania.

31 Vo Francúzsku sa údaje o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti nezberajú systematicky a stretli sme sa s osobitnými ťažkosťami pri získavaní údajov na požiadanie, keďže členský štát nebol schopný predložiť všetky zákonom požadované údaje o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti (pozri [rámček 2](#)).

Rámček 2

Neschopnosť poskytnúť všetky zákonom požadované údaje o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti – Francúzsko

Francúzske orgány neboli schopné poskytnúť mená konečných príjemcov v prípade troch z piatich opatrení, ktoré boli zaradené do vzorky. Uviedli, že je to preto, že v prípade niektorých opatrení je administratívne príliš náročné získať informácie o konečných príjemcoch a vyplatených sumách, a to aj na požiadanie.

Údaje o skutočných nákladoch síce boli nakoniec poskytnuté za všetkých päť opatrení zaradených do vzorky, ale stalo sa tak viac ako šesť mesiacov po prvej žiadosti a v prípade troch opatrení nebolo možné stanoviť súvislosť medzi skutočnými nákladmi a príslušnými konečnými príjemcami.

- 32** Vzhľadom na uvedené skutočnosti sa domnievame, že využívanie systematického zberu údajov v centrálnom systéme na sledovanie využívania finančných prostriedkov z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti má nespornú výhodu. Táto výhoda vyplýva zo schopnosti poskytovať správy na včasné monitorovanie a riadenie počas vykonávania s cieľom zvýšiť zodpovednosť a na účely porovnania a hodnotenia. Systematický zber údajov môže byť aj dôležitým nástrojom, ktorý orgánom umožní včas využívať kontrolné opatrenia, ako je predchádzanie nezrovnalostiam a odhaľovanie/vyšetrovanie podvodov. Podľa nášho názoru nesystematické zbieranie údajov predstavuje riziko pre účinné riadenie nástroja, zatiaľ čo nezhrmažďovanie všetkých požadovaných údajov predstavuje riziko pre zodpovednosť.

Niektoré členské štáty používajú údaje o skutočných nákladoch na aktualizáciu odhadov, ale ušetrené prostriedky systematicky neprerozdeľujú a Komisia tieto údaje nepožaduje na riadenie Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti

- 33** V Zmluve o fungovaní Európskej únie sa uvádza, že „Komisia plní rozpočet [...] podľa zásad riadneho finančného hospodárenia“ a že „členské štáty spolupracujú s Komisiou tak, aby zabezpečili využívanie rozpočtových prostriedkov v súlade so zásadami riadneho finančného hospodárenia“¹⁶. V nariadení o rozpočtových pravidlách sa stanovujú tri zásady správneho finančného riadenia¹⁷, vrátane zásady efektívnosti, ktorá si vyžaduje najlepší možný vzťah medzi použitými zdrojmi, vykonanými činnosťami a dosahovaním cieľov. Zásada správneho finančného riadenia sa uplatňuje aj na model financovania, ktoré nie je spojené s nákladmi, v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti.
- 34** Skúmali sme preto, či a ako členské štáty a Komisia použili informácie o skutočných nákladoch, hoci sa to v nariadení o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti nevyžaduje. Domnievame sa, že využívanie informácií o skutočných nákladoch namiesto odhadovaných nákladov na opatrenia je nevyhnutné na riadenie Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti: na posúdenie, či členské štáty použili finančné prostriedky efektívne¹⁸, v prípade potreby na úpravu odhadov nákladov na konkrétne opatrenia (napríklad pri revízii plánov obnovy a odolnosti) a na overenie, či sa celková výška finančných prostriedkov, ktoré jednotlivé členské štáty prijali, primerane blíži skutočným nákladom.

¹⁶ Článok 317 konsolidovaného znenia Zmluvy o fungovaní Európskej únie, Úradný vestník Európskej únie, C 326, 26. októbra 2012.

¹⁷ Článok 33 nariadenia o rozpočtových pravidlách z roku 2018.

¹⁸ Osobitná správa 26/2023: Rámec monitorovania výkonnosti pre Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti – Meria napredovanie implementácie, na zachytenie výkonnosti však nestačí, body 86 – 87 a preskúmanie 02/2025: Orientácia na výkon, vyvodzovanie zodpovednosti a transparentnosť – poučenia z nedostatkov RRF, bod 35.

Väčšina členských štátov v našej vzorke používa údaje o skutočných nákladoch na aktualizáciu odhadov v prípade zmien rozsahu pôsobnosti, ale žiadny z nich systematicky neprerozdeľuje úspory

- 35** Členské štáty mali vo svojich plánoch obnovy a odolnosti uviesť celkové odhadované náklady na plánované reformy a investície podložené primeraným odôvodnením a vysvetlením, ako sú v súlade so zásadou nákladovej efektívnosti¹⁹. Komisia mala následne posúdiť, či je z hľadiska efektívnosti výška týchto odhadovaných celkových nákladov primeraná a realistická a je v súlade so zásadou nákladovej efektívnosti²⁰. Finančná podpora z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti pre každý členský štát bola vypočítaná pomocou kľúča na určenie príspevku a obmedzená odhadovanými celkovými nákladmi²¹.
- 36** Ako sme uviedli v predchádzajúcej správe, Komisia posúdila odhady nákladov členských štátov jednotne písmenom „B“ vo všetkých oblastiach napriek rozdielom vo výskyte a v závažnosti zistených nedostatkov, ktoré siahali od chýbajúcich informácií o niektorých opatreniach vo fáze plánovania až po to, že základné predpoklady neboli v prípade každého jednotlivého opatrenia úplne vierohodné²². Význam vierohodných a realistických odhadov sa okrem toho zdôrazňuje v usmernení Komisie, v ktorom sa uvádza, že „hoci sa posúdenie vykonáva na základe odhadu pred skutočným vynaložením nákladov, celkové odhadované náklady by mali dosiahnuť sumu, ktorá sa primerane približuje skutočným nákladom“, pričom sa odporúča použitie „účtovných metód, historických nákladov, štatistických údajov, dôveryhodných a spoľahlivých štúdií od dôveryhodných orgánov alebo iných podobných zdrojov informácií a dôkazov“ s cieľom dospieť k spoľahlivým počiatočným odhadom²³.

¹⁹ Článok 18 ods. 4 písm. k) nariadenia o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti.

²⁰ Tamže, článok 19 ods. 3 písm. i) a bod 2.9 prílohy V.

²¹ Tamže, článok 11 a článok 20 ods. 4.

²² Osobitná správa 21/2022: Posúdenie národných plánov obnovy a odolnosti Komisiou – Celkovo primerané, ale riziká pri vykonávaní pretrvávajú, ilustrácia 2, s. 14 a body 66 až 69.

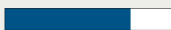

²³ Európska komisia, *Guidance to member states' recovery and resilience plans (SWD(2021) 12* časť 1/2), s. 37.

- 37** Komisia vo svojom hodnotení v polovici trvania poznamenala, že od roku 2021 existuje vážny tlak na dodávateľské reťazce a dodávky energie, čo vedie k vysokým úrovniam inflácie²⁴. V prípade mnohých opatrení Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti to viedlo alebo to môže viesť k dodatočným nákladom. Môže sa však stať aj opak: v dvoch našich predchádzajúcich správach sme identifikovali opatrenia, pri ktorých skutočné náklady boli výrazne nižšie ako odhadované náklady²⁵.
- 38** V odpovedi na náš prieskum 12 z 27 členských štátov (44 %) uviedlo, že buď neboli povinné alebo schopné vypočítať celkový pomer medzi skutočnými a odhadovanými nákladmi. Zároveň 12 (80 %) zo zostávajúcich 15 členských štátov uviedlo, že skutočné náklady sú v súlade s odhadmi alebo s najväčšou pravdepodobnosťou budú vyššie. Z toho vyplýva, že mnohé členské štáty očakávajú, že celkové skutočné náklady na vykonávanie plánov obnovy a odolnosti budú aspoň také vysoké ako odhadované náklady. To možno potvrdiť až na konci obdobia vykonávania.
- 39** Počas nášho auditu sme si od štyroch členských štátov v našej vzorke (Rakúsko, Lotyšsko, Malta a Rumunsko) vyžiadali aj údaje týkajúce sa dokončených opatrení. Zistili sme, že v prípade 15 z 19 dokončených opatrení, ktorých všetky náklady boli v polovici roka 2025 uhradené, boli skutočné náklady nižšie ako odhadované (prehľad týchto opatrení je uvedený v [tabuľke 2](#) a podrobné informácie o jednotlivých opatreniach sú uvedené v [prílohe III](#)). V niektorých prípadoch boli tieto rozdiely značné. V prípade týchto opatrení teda odhadované náklady v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti prevyšovali skutočné náklady. Ak sa tento trend potvrdí, celkové prostriedky pridelené niektorým členským štátom v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti by mohli prekročiť skutočne vynaložené náklady. V rámci našej práce sme však zistili prekročenie nákladov v prípade opatrení, ktoré sa realizujú v troch z týchto štyroch členských štátov.

²⁴ Európska komisia, *Mid-term evaluation of the Recovery and Resilience Facility*, SWD(2024) 70, časť 4.1.5(B), s. 54.

²⁵ [Osobitná správa 13/2025](#): Podpora digitálnej transformácie v členských štátoch EÚ z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti – Premárnená príležitosť strategicky sa zamerať na digitálne potreby, body 46 – 47, a [osobitná správa 11/2023](#): Podpora EÚ na digitalizáciu škôl – Významné investície, ale nedostatočné strategické zameranie pri využívaní finančných prostriedkov EÚ členskými štátmi, rámček 5.

Tabuľka 2 | Informácie o dokončených opatreniach plánu obnovy a odolnosti v štyroch vybraných členských štátoch

Členský štát	Celkové odhadované náklady (v mil. EUR)	Celkové skutočné náklady (v mil. EUR)	Pomer skutočných/ odhadovaných nákladov	Počet dokončených opatrení
Dokončené opatrenia s úsporou nákladov				
Rakúsko	484,90	438,26	90 %	□□□ 3
Lotyšsko	3,98	3,70	93 %	□□ 2
Malta	36,60	27,37	75 %	□□□ 3
Rumunsko	39,40	33,00	84 %	□□□□□□□ 7
Dokončené opatrenia s prekročením nákladov alebo skutočnými nákladmi rovnajúcimi sa odhadovaným nákladom				
Rakúsko	158,90	158,90	100 %	□ 1
Lotyšsko	0,15	0,15	100 %	□□ 2
Malta	Nie je k dispozícii	Nie je k dispozícii	Nie je k dispozícii	0
Rumunsko	20,74	20,78	100,19 %	□ 1

Zdroj: EDA.

40 Z našej analýzy vyplýva, že štyri členské štáty v našej vzorke (Bulharsko, Estónsko, Lotyšsko a Rumunsko) monitorujú plnenie rozpočtu Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti pravidelným porovnávaním odhadovaných a skutočných nákladov. Okrem toho možno členské štáty v našej vzorke rozdeliť do troch kategórií podľa toho, ako pri revízii plánov obnovy a odolnosti používajú údaje o skutočných nákladoch:

- členské štáty, ktoré uviedli, že nepoužívajú údaje o skutočných nákladoch na aktualizáciu odhadovaných nákladov na opatrenia vo svojom pláne obnovy a odolnosti v prípade zmeny rozsahu pôsobnosti ani v prípade potenciálnych úspor alebo prekročení nákladov: Rakúsko, Francúzsko a Nemecko. Napriek tomu nás Komisia informovala, že tieto členské štáty pri revízii určitých opatrení skutočne využili údaje o skutočných nákladoch, hoci Rakúsko tak urobilo až koncom roka 2025.
- členské štáty, ktoré používajú údaje o skutočných nákladoch na aktualizáciu odhadovaných nákladov na opatrenia vo svojom pláne obnovy a odolnosti, ale len v prípade zmien rozsahu pôsobnosti: Estónsko, Malta, Holandsko a Španielsko,
- členské štáty, ktoré používajú údaje o skutočných nákladoch na aktualizáciu odhadovaných nákladov na opatrenia vo svojom pláne obnovy a odolnosti v prípade zmien rozsahu pôsobnosti a niekedy na prerozdelenie finančných prostriedkov v rámci plánu obnovy a odolnosti v prípade úspor alebo prekročení nákladov: Bulharsko, Lotyšsko a Rumunsko.

Žiadny z členských štátov zaradených do vzorky však systematicky nepoužíva údaje o skutočných nákladoch na aktualizáciu odhadov nákladov v prípade úspor alebo prekročení.

Pozri príklady z dvoch z týchto troch kategórií v [rámčeku 3](#).

Rámček 3

Prístupy k používaniu skutočných nákladov na aktualizácie odhadov nákladov

Rakúsko

Rakúsky informačný systém riadenia Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti (Transparenzdatenbank), ktorý sa používa aj pre iné fondy, obsahuje údaje potrebné na porovnanie skutočných a odhadovaných nákladov na opatrenia v pláne. Informácie o skutočných nákladoch sa však na tento účel nepoužívajú, keďže rakúske orgány ich nepovažujú za relevantné vzhľadom na povahu Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti založenú na výkonnosti.

Lotyšsko

Lotyšský informačný systém riadenia Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti automaticky porovnáva odhadované sumy pre každé opatrenie so zmluvnými sumami a sumami vyplatenými konečným príjmom. Porovnanie skutočných nákladov s odhadovanými nákladmi sa vykonáva vtedy, keď sa opatrenie považuje za dokončené, pretože nevyčerpané sumy sú k dispozícii v systéme a môžu byť prerozdelené. V takom prípade je možné prerozdeliť zostávajúcu sumu na iné opatrenia v rámci plánu obnovy a odolnosti alebo ju použiť na dosiahnutie vyššieho cieľa pre dané opatrenie.

- 41** Stručne povedané, väčšina členských štátov v našej vzorke používa údaje o skutočných nákladoch na aktualizáciu odhadov v prípade zmien rozsahu pôsobnosti. Niektoré štáty síce v prípade úspor alebo prekročenia nákladov prerozdeľujú finančné prostriedky, ale žiadna z členských krajín vo vzorke to nerobí systematicky. Existuje riziko, že celkové skutočné náklady na niektoré plány obnovy a odolnosti nedosiahnu sumu, ktorá bude primerane blízka odhadovaným nákladom.

Komisia nezbera údaje o skutočných nákladoch podľa jednotlivých opatrení, aj keď sú k dispozícii, čo negatívne ovplyvňuje jej schopnosť posúdiť efektívnosť využívania zdrojov Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti

- 42** Podľa nariadenia o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti musí Komisia *ex post* posúdiť efektívnosť využívania zdrojov Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti²⁶. Preto sme preskúmali, či Komisia zbiera a používa informácie o skutočných nákladoch vyplatených konečným príjemcom, ktoré sú k dispozícii na úrovni členských štátov. Preskúmali sme aj to, či Komisia pri posudzovaní revidovaných plánov obnovy a odolnosti používa informácie o skutočných nákladoch.
- 43** Komisia nevyžaduje, aby členské štáty zasielali údaje o skutočných nákladoch na jednotlivé opatrenia, keďže sa domnieva, že nariadenie o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti na tento účel neposkytuje žiadny právny základ. Podľa nášho názoru nariadenie nie je v tomto bode jasné²⁷. Na základe našej vzorky väčšina členských štátov tieto údaje systematicky zbiera. Komisia však pri posudzovaní revidovaných plánov obnovy a odolnosti nepoužíva údaje o skutočných nákladoch s výnimkou niektorých prípadov, keď od členských štátov dostáva aktualizované odhady. V nariadení o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti sa od Komisie vyžaduje, aby vykonala celkové *ex post* posúdenie mechanizmu²⁸. Podľa nášho názoru by sa takéto celkové posúdenie malo vzťahovať na všeobecné aj špecifické ciele Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti²⁹, a preto sa nedá vyhnúť zohľadneniu skutočných nákladov na opatrenia vykonávané v rámci plánov obnovy a odolnosti. Domnievame sa preto, že chýbajúce údaje o skutočných nákladoch podľa jednotlivých opatrení a pilierov oslabujú schopnosť Komisie posúdiť efektívnosť, a tým aj správne finančné riadenie Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti.

²⁶ Článok 32 ods. 2 nariadenia o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti.

²⁷ Článok 31 ods. 3 nariadenia o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti a osobitná správa 26/2023, bod 87.

²⁸ Článok 32 ods. 4 nariadenia o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti.

²⁹ Článok 4 nariadenia o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti.

- 44** V dôsledku toho, že nie sú k dispozícii a nepoužívajú sa údaje o skutočných nákladoch podľa jednotlivých opatrení a pilierov, existuje riziko, že sa obmedzí schopnosť Komisie posúdiť efektívnosť, a tým aj správne finančné riadenie Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti. Už v predchádzajúcej správe sme uviedli, že nedostatok informácií o skutočných nákladoch financovaných z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti na úrovni opatrení obmedzuje posudzovanie efektívnosti³⁰. Toto obmedzenie bolo zaznamenané aj v štúdii ECB, v ktorej sa analyzoval hospodársky vplyv Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti³¹.
- 45** Členské štáty napokon každoročne zasielajú Eurostatu údaje o skutočných nákladoch Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, vo všeobecnosti prostredníctvom svojich národných štatistických úradov. Sumy prijaté a uverejnené³² Eurostatom predstavujú celkové skutočné výdavky podľa členských štátov a rokov. Eurostat nedostáva údaje podľa jednotlivých opatrení. Vykázané údaje predstavujú konsolidované sumy na úrovni plánu, rozdelené podľa kategórií grantov a úverov. Tieto údaje sa zasielajú aj oddeleniu fiškálneho dohľadu GR ECFIN, ktoré ich používa na účely postupu pri nadmernom deficite, a útvary GR ECFIN zodpovedné za vykonávanie Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti ich používajú na informačné účely a na účely podávania správ.

³⁰ Preskúmanie 02/2025, body 35 – 37.

³¹ Európska centrálna banka, *Four years into NextGenerationEU: what impact on the area economy?*, s. 59.

³² Eurostat, *Statistics related to the Recovery and Resilience Facility*.

V rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti poskytuje je transparentnosť týkajúca sa dosahovania míľnikov a cieľov členskými štátmi a riadiacich rozhodnutí prijatých Komisiou primeraná, ale zverejnené informácie o konečných príjemcoch, skutočných sumách a výsledkoch sú nedostatočné.

- 46** Transparentnosť znamená zverejňovanie informácií o výdavkoch EÚ a zabezpečenie včasného prístupu občanov k takýmto informáciám. Spolu s vysledovateľnosťou zohráva kľúčovú úlohu pri zabezpečovaní zodpovednosti a demokratického dohľadu, a preto je nevyhnutné vybudovať dôveru verejnosti v to, ako sa vynakladajú finančné prostriedky EÚ.

V právnom rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti sa stanovujú jasné požiadavky na transparentnosť na úrovni riadenia, ale nestanovuje sa zverejňovanie úplných informácií o toku finančných prostriedkov

- 47** Posudzovali sme, či sa v regulačnom rámci zavedenom pre Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti (pozri [prílohu II](#)) jasne vymedzili požiadavky na transparentnosť na základe príslušných ustanovení nariadenia o rozpočtových pravidlách³³, v ktorom sa stanovujú zásady a postupy upravujúce zostavovanie, plnenie a kontrolu rozpočtu EÚ. Preskúmali sme aj požiadavky na transparentnosť v rámci Nástroja na prepájanie Európy³⁴ (NPE) a v rámci politiky súdržnosti³⁵ pre viacročný finančný rámec na roky 2021 – 2027, pričom sme zohľadnili rozdiely v právnych rámcoch a mechanizmoch týchto nástrojov.

³³ Nariadenie (EÚ, Euratom) 2018/1046.

³⁴ Nariadenie (EÚ) 2021/1153, ktorým sa zriaďuje Nástroj na prepájanie Európy.

³⁵ Nariadenie (EÚ) 2021/1060, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde plus, Kohéznom fonde, [...].

48 V ZFEÚ sa uvádza, že inštitúcie EÚ by mali „vykonávať svoju prácu čo najotvorenejšie“³⁶. V nariadení o rozpočtových pravidlách sa ďalej uvádza, že „občania by mali vedieť, **kde** a na **aký** účel Únia vynakladá finančné prostriedky“, že by sa to malo dosiahnuť uverejňovaním „príslušných informácií o **všetkých príjemcoch** [t. j., **kto**] finančných prostriedkov“ a že by sa malo usilovať o maximálnu transparentnosť, pokiaľ ide o informácie o príjemcoch finančných prostriedkov³⁷. Uvádzajú sa v ňom informácie o príjemcoch finančných prostriedkov, ktoré sa majú uverejniť v súlade so zásadou transparentnosti (pozri [rámcik 4](#)).

³⁶ Zmluva o fungovaní Európskej únie, článok 15 ods. 1.

³⁷ Odôvodnenie 11 a 12 nariadenia o rozpočtových pravidlách z roku 2018.

Rámček 4

Požiadavky na uverejňovanie informácií o príjemcoch finančných prostriedkov v prípade priameho a zdieľaného riadenia

V nariadení o rozpočtových pravidlách z roku 2018 sa stanovuje³⁸, že Komisia vhodným spôsobom a včas sprístupní informácie o príjemcoch finančných prostriedkov financovaných z rozpočtu³⁹.

V prípade finančných prostriedkov riadených priamo (ako je Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti a NPE) sa v prípade cien, grantov a zákaziek, ktoré boli udelené na základe súťaží, postupov udeľovania grantov alebo postupov verejného obstarávania, a v prípade vybraných odborníkov uverejnia tieto informácie⁴⁰:

- meno/názov príjemcu (môže to byť prijímateľ alebo dodávateľ⁴¹),
- lokalita príjemcu,
- právne viazaná suma,
- povaha a účel opatrenia.

Podobne v prípade zdieľaného riadenia (ako sú fondy politiky súdržnosti) sa v nariadení o rozpočtových pravidlách uvádza, že Komisia a členské štáty musia dodržiavať zásadu transparentnosti⁴², pričom podrobné ustanovenia o transparentnosti musia byť zahrnuté do pravidiel platných v jednotlivých odvetviach. Napríklad v nariadení o spoločných ustanoveniach pre viacročný finančný rámec na roky 2021 – 2027 sa stanovuje, že riadiace orgány musia okrem iných informácií uverejniť prijímateľa [a v prípade verejného obstarávania názov dodávateľa], účel, lokalitu a celkové náklady na operáciu⁴³. Požiadavky na transparentnosť zdieľaného riadenia boli aktualizované v nariadení o rozpočtových pravidlách z roku 2024 (pozri bod 25).

V nariadení o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti sa členské štáty určili za prijímateľov a Komisia s nimi uzavrela dohody o financovaní (ide o príjemcov finančných prostriedkov vymedzených v článku 2 ods. 53 nariadenia o rozpočtových pravidlách). Komisia vypláca finančné prostriedky z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti členským štátom ako prijímateľom, ktorí ich následne interne rozdeľujú prostredníctvom svojho štátneho rozpočtu orgánom zodpovedným za vykonávanie opatrení.

Na druhej strane v prípade iných nástrojov priameho riadenia, ako je NPE, Komisia uzatvára dohody o grante a vypláca finančné prostriedky prijímateľom, ktorí realizujú projekty. Podobne v prípade fondov politiky súdržnosti v rámci zdieľaného riadenia sú prijímateľmi vo všeobecnosti subjekty vykonávajúce operácie.

- 49** Nariadenie o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti obsahuje niekoľko ustanovení o transparentnosti. Týkajú sa uverejnenia príslušných rozhodnutí Komisie o riadení (posúdenie plánov obnovy a odolnosti, úprava plánov obnovy a odolnosti a žiadosti o platbu) a podávania správ Komisiou a členskými štátmi o pokroku dosiahnutom pri vykonávaní plánov a nástroja (pozri [prílohu IV](#)). Požiadavka zverejňovať posúdenia plánov obnovy a odolnosti, ich úprav a žiadostí o platbu je prvkom transparentnosti, ktorý je špecifický pre Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti. Táto funkcia môže zvýšiť informovanosť verejnosti o rozhodovacom procese.
- 50** Komisia pôvodne v hodnotiacej tabuľke obnovy a odolnosti uverejnila len sumy pridelené členským štátom ako prijímateľom a rôzne ďalšie údaje na základe odhadovaných nákladov na plány obnovy a odolnosti, pričom neboli uverejnené žiadne podrobnosti týkajúce sa konečných príjemcov finančných prostriedkov⁴⁴. Zmenami nariadenia o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti v roku 2023 sa zaviedla povinnosť, aby členské štáty uverejňovali údaje o 100 najväčších konečných príjemcoch⁴⁵, ktoré Komisia následne centralizuje a uvádza v hodnotiacej tabuľke Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti⁴⁶. V tomto novom ustanovení sa uvádzajú informácie, ktoré majú členské štáty poskytovať:
- v prípade právnickej osoby celý úradný názov príjemcu a identifikačné číslo pre DPH alebo daňové identifikačné číslo, ak je k dispozícii, alebo iný jedinečný identifikátor zavedený na vnútroštátnej úrovni,
 - v prípade fyzickej osoby meno a priezvisko príjemcu,
 - suma prijatá každým príjemcom, ako aj súvisiace opatrenia, na ktoré členský štát získal finančné prostriedky v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti.

³⁸ Tamže, článok 38 ods. 1.

³⁹ Tamže, článok 38 ods. 3.

⁴⁰ Tamže, článok 38 ods. 2.

⁴¹ Tamže, článok 2 ods. 53.

⁴² Tamže, článok 63 ods. 1.

⁴³ Článok 49 ods. 3 [nariadenia \(EÚ\) 2021/1060](#).

⁴⁴ Eucrim, *Trade-offs in Auditing the EU Recovery and Resilience Facility – Flexibility vs Compliance: A Greek Case Study*, zväzok 4/2023, s. 350.

⁴⁵ Článok 25a [nariadenia o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti zmeneného nariadením \(EÚ\) 2023/435](#), pokiaľ ide o kapitoly REPowerEU v plánoch obnovy a odolnosti.

⁴⁶ Európska komisia, [Recovery and Resilience Scoreboard](#).

51 Toto nové ustanovenie o transparentnosti, ktoré sa zaviedlo dva roky do vykonávania Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, sa však obmedzuje na 100 najväčších konečných príjemcov. Keďže toto ustanovenie nezabezpečuje úplnú transparentnosť, pokiaľ ide o využívanie finančných prostriedkov z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, európska ombudsmanka odporučila, aby Komisia nabádala členské štáty, aby zverejňovali informácie o všetkých príjemcoch finančných prostriedkov z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti s cieľom zvýšiť zodpovednosť pri využívaní finančných prostriedkov z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti⁴⁷. V následných usmerneniach Komisia uviedla, že členské štáty môžu uverejniť zoznam presahujúci minimálny počet 100 stanovený v nariadení o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti⁴⁸. Do konca našej audítorskej práce žiadny členský štát v našej vzorke nepresiahol minimálny počet 100.

Členské štáty poskytujú čiastočné informácie o využívaní finančných prostriedkov z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti nad rámec verejného sektora a nedostatočné informácie o výsledkoch

52 Ustanovenia, ktoré Komisia a členské štáty podpísali v dohode o financovaní, stanovujú, že „informovanosť, komunikácia a propagácia členského štátu v súvislosti s finančnými prostriedkami pri implementácii POO musia byť prinajmenšom na takej úrovni, ako sa to vyžaduje v pravidlách členského štátu pre verejné finančné prostriedky bez príspevkov z rozpočtu Únie“⁴⁹. Skontrolovali sme preto, či členské štáty uverejňujú rozpočtové informácie o svojich plánoch obnovy a odolnosti a ich plnení tak, ako to robia v prípade svojho štátneho rozpočtu.

53 Zistili sme, že členské štáty v našej vzorke poskytujú rozpočtové informácie o plánoch obnovy a odolnosti a ich vykonávaní odlišne. Štyri členské štáty (Bulharsko, Estónsko, Lotyšsko a Rumunsko) uverejňujú samostatný rozpočet a ďalších šesť členských štátov (Francúzsko, Holandsko, Malta, Nemecko, Rakúsko a Španielsko) sa domnieva, že plány obnovy a odolnosti sú súčasťou ich štátneho rozpočtu.

⁴⁷ Európska ombudsmanka, *Záverečná poznámka k strategickému iniciatíve týkajúcej sa transparentnosti a zodpovednosti Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti*.

⁴⁸ Európska komisia, Správa Európskemu parlamentu a Rade o vykonávaní Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, príloha V: Koneční prijímatelia v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, [COM(2024) 474 final].

⁴⁹ Európska komisia, „Pravidlá pre komunikáciu a zviditeľňovanie, Programy financovania Európskej únie na roky 2021 – 2027: Usmernenia pre členské štáty“. s. 38.

- 54** Analyzovali sme aj informácie sprístupnené verejnosti na portáloch Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti členských štátov zaradených do vzorky. Zistili sme, že šesť z desiatich členských štátov v našej vzorke (Rakúsko, Bulharsko, Estónsko, Francúzsko, Lotyšsko a Španielsko) uverejňuje podrobné štatistiky o pokroku vo vykonávaní plánov obnovy a odolnosti na svojich portáloch Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti. Predložené údaje zahŕňajú podrobné informácie o postupoch verejného obstarávania, interaktívne mapy projektov a štatistiky o výsledkoch opatrení. Keďže tieto prvky sa v právnom rámci nevyžadujú, predložené témy a úroveň podrobnosti sa v jednotlivých členských štátoch značne líšia. Z hľadiska výkonnosti sme zistili, že tieto verejné portály vo všeobecnosti obsahujú informácie o dosahovaní míľnikov a cieľov, ale neobsahujú informácie o spoločných ukazovateľoch a skutočných dosiahnutých výsledkoch ani o dosahovaní celkových cieľov opatrenia, ako sa podrobne uvádza vo vykonávacích rozhodnutiach Rady. Už v predchádzajúcich správach sme zaznamenali, že míľniky a ciele Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti sú viac zamerané na výstupy než na výsledky, líšia sa ambíciami, niekedy nie sú jasné a nie vždy sa vzťahujú na kľúčové fázy vykonávania opatrenia vrátane dokončenia⁵⁰, a preto sa domnievame, že uverejnené informácie o výsledkoch nie sú dostatočné.
- 55** Z desiatich členských štátov v našej vzorke obsahuje bulharský portál Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti najkomplexnejšie informácie vrátane úplného zoznamu konečných príjemcov, dodávateľov a subdodávateľov, vyplatených súm a stavu vykonávania (pozri [rámček 5](#)).

⁵⁰ Výročná správa 26/2023, body 30 – 51, [preskúmanie 02/2025](#), bod 11, a [osobitná správa 13/2025](#), body 56 – 71.

Rámček 5

Verejný portál a informačný systém riadenia Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti v Bulharsku

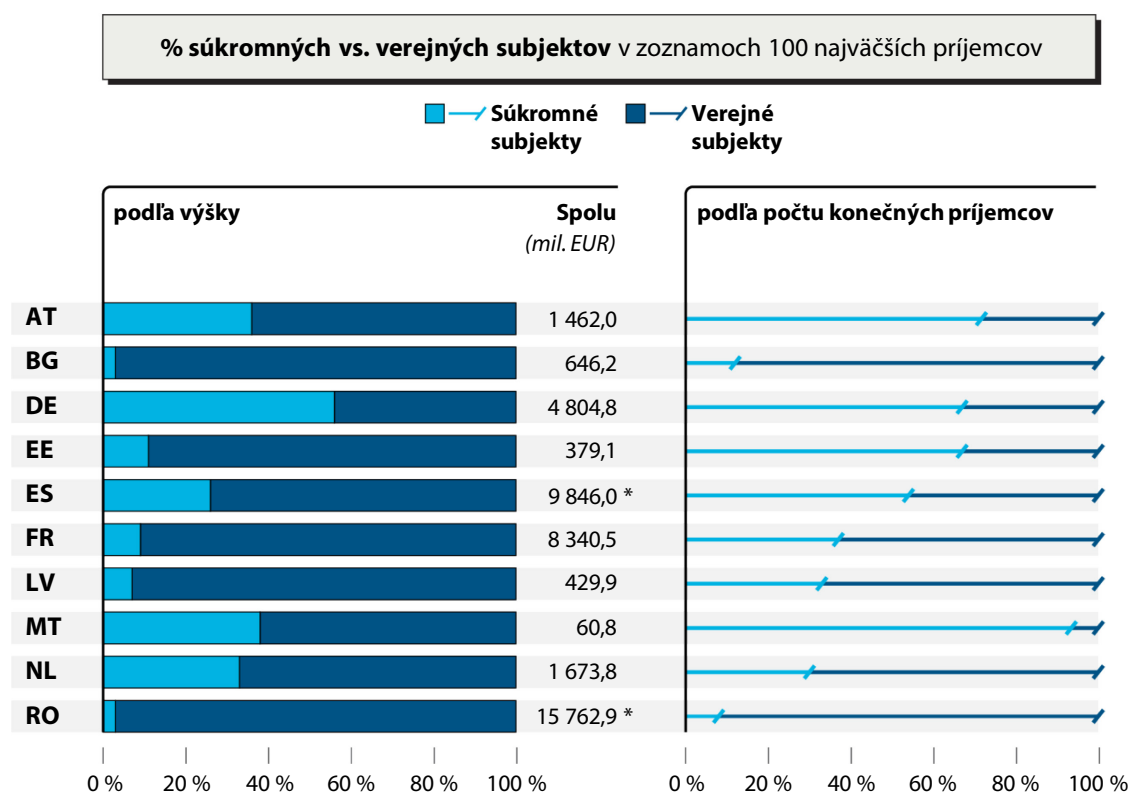
- Všetky projekty financované EÚ sa riadia prostredníctvom jednotného informačného systému riadenia. Systém pozostáva zo štyroch modulov: modulu žiadateľa, modulu vykazovania, interného modulu (pre riadenie) a verejného modulu, ktoré sa všetky automaticky aktualizujú po nahratí a schválení informácií. Verejný modul funguje ako voľne prístupná webová stránka s informáciami o všetkých programoch EÚ vrátane Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti.
- Verejný modul umožňuje rozbaľovanie údajov od úvodnej stránky plánu obnovy a odolnosti až po zoznam komponentov, opatrení a projektov. Zobrazia sa odhadované, zmluvne dohodnuté a zaplatené sumy. Pre každý projekt sú k dispozícii dodatočné informácie o konečnom príjemcovi, zozname zúčastnených subjektov (dodávateľa, subdodávateľa, členovia konzorcia) a pokroku v oblasti pridelených ukazovateľov.
- Verejný modul jednotného informačného systému riadenia presahuje rámec požiadaviek na zverejňovanie Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti vrátane zoznamu všetkých konečných príjemcov a informácií o stave vykonávania opatrení.

Systém umožňuje každému používateľovi verejného modulu vybrať alebo vyhľadať akýkoľvek subjekt v systéme (konečného príjemcu, dodávateľa, subdodávateľa) a zobraziť všetky projekty/opatrenia, na ktorých sa tento subjekt zúčastňuje alebo na ktoré dostáva finančné prostriedky (pre všetky programy EÚ). Správy sa môžu vypracúvať v rôznych formátoch.

- 56** Všetky členské štáty v našej vzorke uverejňujú na svojich portáloch zoznam 100 najväčších konečných príjemcov so sumami. Vykonali sme aj analýzu obsahu uverejnených zoznamov 100 najväčších konečných príjemcov za členské štáty zaradené do vzorky.
- 57** Informácie, ktoré sú v ňom uvedené, nie sú vždy plne v súlade s požiadavkami nariadenia o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti, ako je objasnené v usmerneniach Komisie. Napríklad Španielsko a Rumunsko uverejňujú sumy pridelené konečným príjemcom, a nie prijaté sumy, ako sa vyžaduje v nariadení o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti. V **prílohe V** je uvedený zoznam nedostatkov a nezrovnalostí, ktoré sme zistili v zoznamoch 100 najväčších konečných príjemcov.

58 Celkovo sme zistili, že podiel konečných príjemcov na týchto zoznamoch zastupujúcich ministerstvá, agentúry a iné verejné orgány vrátane štátom vlastnených podnikov predstavoval vo vybraných členských štátoch v priemere o niečo viac ako 50 %. Zároveň celkové sumy spojené s týmito konečnými príjemcami, ktorí sú verejnými subjektmi, prekročili v priemere 80 % vo vybraných členských štátoch (pozri výsledky našej analýzy podľa členských štátov na *ilustrácii 2*). Konštatujeme, že táto situácia je celkovo podobná situácii, ktorú sme zaznamenali v prípade NPE, ďalšieho priamo riadeného fondu EÚ, na základe údajov dostupných v systéme finančnej transparentnosti („FTS“) (pozri *prílohu VI*).

Ilustrácia 2 | Analýza zoznamov 100 najväčších konečných príjemcov prostriedkov z RRF v našej vzorke

Poznámka: Rumunsko a Španielsko podávajú správy na základe pridelených súm (pozri *prílohu V*).

Zdroj: EDA na základe verejne dostupných údajov počas našej audítorskej práce v prvom polroku 2025.

59 Na základe tejto analýzy sme dospeli k záveru, že zverejňovanie informácií len o 100 najväčších konečných príjemcoch finančných prostriedkov z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti riadne nezachytáva celkové využívanie finančných prostriedkov. Dôvodom je skutočnosť, že v mnohých prípadoch sú konečnými príjemcami podľa vymedzenia⁵¹ verejné orgány a nariadením o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti sa povinnosť zverejňovania nerozširuje na dodávateľov, ktorí často predstavujú prvú úroveň zapojenia súkromného sektora do toku finančných prostriedkov z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti. Vzhľadom na to, že značná časť výdavkov Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti sa vynakladá prostredníctvom verejných zákaziek na práce a služby vykonávané dodávateľmi, konštatujeme, že finančné prostriedky vykázané ako vyplatené sa vo všeobecnosti ďalej zmluvne zadávajú subjektom súkromného sektora. Príklad viditeľnosti, ktorá je možná nad rámec konečných príjemcov prostredníctvom komplexného verejného portálu Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, ako je portál, ktorý používa Bulharsko, pozri v [tabuľke 3](#)

Tabuľka 3 | Príklad súm zmluvne dohodnutých konečnými príjemcami z verejného sektora vybranými z bulharského zoznamu konečných príjemcov

Konečný príjemca	Vyplatené sumy (*)	Odhadované náklady na opatrenie (A)	Zmluvné sumy (B)	Zazmluvnené v % (B)/(A)	Počet dodávateľov
Akciová spoločnosť Metropolitén	77 050 281	110 530 000	111 188 302	101 %	5
Prevádzkovateľ elektrizačnej sústavy	22 628 897	189 180 000	131 267 144	69 %	113
Ministerstvo pôdohospodárstva	6 010 807	10 200 000	12 021 614	118 %	1

* Vyplatené sumy sú zo zoznamu 100 najväčších konečných príjemcov.

Zdroj: EDA a bulharský jednotný informačný systém riadenia, údaje extrahované v septembri 2025.

⁵¹ Európska komisia, Usmernenie k plánom obnovy a odolnosti v kontexte plánu REPowerEU (2023/C 80/01), s. 34, Európska komisia, Usmernenie k plánom obnovy a odolnosti (C/2024/4618), s. 18, a Európska komisia, Správa Európskemu parlamentu a Rade o vykonávaní Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, príloha V: Koneční príjemcovia v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, [COM(2024)474].

- 60** Celkovo sme zistili, že hoci väčšina členských štátov zaradených do vzorky uverejňuje aj rôzne štatistiky o vykonávaní svojich plánov obnovy a odolnosti, informácie o výsledkoch sú minimálne a transparentnosť skutočných nákladov a toho, kto dostáva finančné prostriedky z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, je neúplná. V dôsledku toho sú informácie o využívaní finančných prostriedkov, najmä mimo verejného sektora, obmedzené a nezabezpečujú úplnú transparentnosť Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti.

Informácie sprístupnené na úrovni Komisie sú rozsiahle, ale chýbajú v nich podrobnosti o využívaní finančných prostriedkov v členských štátoch

- 61** Analyzovali sme transparentnosť Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti na úrovni Komisie na základe uverejnených posúdení, správ, webových sídiel a iných dostupných online nástrojov.

Komisia zabezpečuje transparentnosť prostredníctvom svojich podrobných posúdení a mnohých správ, ktoré vypracúva

- 62** Komisia vydáva posúdenia, správy a rôzne ďalšie publikácie o pokroku a výsledkoch vykonávania Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti (pozri [tabuľku 4](#)).

Tabuľka 4 | Uverejnené informácie Komisie o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti

	Uverejnenie	Dátum/frekvencia	Právny základ
Posúdenia Komisie (verejné)	<u>Posúdenie pôvodných a upravených plánov obnovy a odolnosti</u> , vrátane: a) vykonávacieho rozhodnutia Rady a b) pracovného dokumentu útvarov Komisie	Podľa členských štátov pre pôvodný plán a každý upravený plán	Nariadenie o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti, článok 19 a článok 20 ods. 1
	<u>Prevádzkové dojednania</u> obsahujúce opatrenia a harmonogram monitorovania a vykonávania, príslušné ukazovatele atď.	Podľa členských štátov pre pôvodný plán a každý upravený plán	Nariadenie o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti, článok 20 ods. 6
	<u>Posudzovanie žiadostí členských štátov o platbu</u> , vrátane: a) predbežného posúdenia Komisie a b) vykonávacieho rozhodnutia Komisie	Pre každú predloženú žiadosť o platbu	Nariadenie o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti, článok 24 ods. 4

	Uverejnenie	Dátum/frekvencia	Právny základ
Podávanie správ	<u>Výročná správa</u> o vykonávaní Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti	Ročne, neurčený dátum	Nariadenie o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti, článok 31
	<u>Správa o preskúmaní</u> vykonávania Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti	31. júla 2022 (jednorazová správa)	Nariadenie o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti, článok 16
	<u>Hodnotenie v polovici</u> <u>trvania</u> a podporná nezávislá štúdia	február 2024	Nariadenie o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti, článok 32
	<u>Ex post hodnotenie</u>	do 31. decembra 2028	Nariadenie o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti, článok 32
Ďalšie publikácie	<u>Tematické analýzy</u> opatrení v plánoch a príklady ilustrujúce pokrok vo vykonávaní v rámci pilierov	V závislosti od okolností, niekoľkokrát ročne	Delegované nariadenie 2021/2106, článok 1.
	<u>Správy o jednotlivých</u> <u>krajinách v rámci</u> <u>európskeho semestra</u> vrátane vplyvu Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti na odporúčania pre jednotlivé krajiny	Ročne	Európsky semester a Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti, článok 27
	<u>Zhrnutia dialógu</u> o obnove a odolnosti	Na podnet Parlamentu, aj raz za dva mesiace	Nariadenie o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti, článok 26
	<u>Informačné prehľady</u> <u>a poznatky o vplyve</u> Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti a <u>podujatiach</u> <u>Mechanizmu</u> <u>na podporu obnovy</u> <u>a odolnosti</u>	V závislosti od okolností	Iniciatíva Komisie

Zdroj: EDA.

- 63** Výsledky posúdenia pôvodných a upravených plánov obnovy a odolnosti zo strany Komisie sú podrobne opísané v pracovných dokumentoch útvarov Komisie. Tieto dokumenty spolu s následným formálnym schválením plánu vo vykonávacom rozhodnutí Rady a operačných dohodách sú verejne dostupné na webovom sídle Komisie venovanom Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti. Ku každému samotnému vykonávaciemu rozhodnutiu Rady je pripojená príloha, v ktorej sa podrobne uvádza každé opatrenie v pláne, jeho celkový cieľ, míľniky a ciele.
- 64** Okrem toho Komisia pre každú žiadosť o platbu predloženú členskými štátmi vypracuje dokument s posúdením plnenia míľnikov a cieľov. Toto posúdenie spoľahlivosti poskytnutých dôkazov, jasnosti výsledkov a súladu vykonávania s dohodnutými ukazovateľmi a lehotami sa predkladá v opisnej podobe. Uvádzajú sa v ňom aj podrobnosti o každom míľniku a celi zahrnutom do žiadosti o platbu a uverejňuje sa kladné alebo čiastočné predbežné posúdenie uspokojivého splnenia míľnikov a cieľov.
- 65** V jednej z našich predchádzajúcich správ⁵² sme dospeli k záveru, že prvá výročná správa Komisie o vykonávaní Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti vydaná v roku 2022 neposkytla komplexný prehľad o pokroku, ktorý bol v tom čase dosiahnutý, a zdôraznili sme, že dôvodom bolo najmä to, že vykonávanie Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti bolo v počiatočných fázach. Vzhľadom na načasovanie tohto auditu sme preto analyzovali následné publikácie Komisie s cieľom posúdiť, do akej miery poskytli informácie o dosiahnutom pokroku vo vykonávaní.
- 66** Do ukončenia našej audítorskej práce v polovici roka 2025 Komisia uverejnila tri výročné správy. Na základe našej analýzy týchto správ Komisia teraz poskytuje komplexnejšie posúdenie pokroku pri vykonávaní Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti. Správy obsahujú najmä vizuálne znázornenie celkového plnenia míľnikov a cieľov, porovnávací prehľad pokroku dosiahnutého v rámci každého piliera politiky na úrovni členských štátov, konkrétne príklady vykonaných opatrení s merateľným vplyvom na konkurencieschopnosť a ilustračné príklady splnených míľnikov a cieľov usporiadané podľa piliera politiky. Výročné správy Komisie však stále neobsahujú informácie o skutočných nákladoch.

⁵² Osobitná správa 26/2023, body 86 – 87.

- 67** Začiatkom roka 2024 Komisia uverejnila aj hodnotenie Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti v polovici trvania⁵³. Tu sa uvádzajú zistenia v súlade s výročnými správami, v ktorých sú hlavné zistenia podložené príkladmi dokončených opatrení (napr. rámček „*Dosahovanie hmatateľných výsledkov v praxi*“⁵⁴). Toto hodnotenie vychádza z nezávislej podpornej štúdie⁵⁵, v ktorej sa uvádzajú príklady toho, ako dokončené opatrenia prispeli k hmatateľným výsledkom, čím sa podporil pokrok pri dosahovaní všeobecných cieľov⁵⁶.
- 68** Od roku 2023 výročné správy o vykonávaní Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti obsahovali viac informácií o oneskorených a neúplných opatreniach, ktoré v správach za rok 2022 chýbali⁵⁷, ako sú údaje o druhu oneskorených míľnikov a cieľov⁵⁸. Obsahujú aj grafy o vykonávaní odporúčaní pre jednotlivé krajiny⁵⁹. Okrem toho, hoci vo výročnej správe za rok 2022 chýbali informácie o spoločných ukazovateľoch⁶⁰, správy za roky 2023⁶¹ a 2024⁶² obsahujú konsolidovaný prehľad výsledkov v rámci 14 spoločných ukazovateľov stanovených pre Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti.

⁵³ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov: Posilnenie EÚ ambicióznymi reformami a investíciami z 21. februára 2024, [COM\(2024\) 82](#) (Oznámenie o hodnotení v polovici trvania).

⁵⁴ Tamže, s. 3.

⁵⁵ *Study supporting the mid-term Evaluation of the Recovery and Resilience Facility*, december 2023.

⁵⁶ SWD(2024) 70, sprievodný dokument k oznámeniu o preskúmaní v polovici trvania, s. 37.

⁵⁷ *Osobitná správa 26/2023*, bod 86.

⁵⁸ Správa Komisie [COM\(2023\) 545 final/2](#), s. 14.

⁵⁹ Tamže, s. 78.

⁶⁰ *Osobitná správa 26/2023*, bod 87.

⁶¹ Správa Komisie [COM\(2023\) 545 final/2](#), s. 14 – 16.

⁶² Správa Komisie [COM\(2024\) 474 final](#), s. 37.

- 69** Okrem týchto výročných správ poskytujú informácie o dosiahnutom pokroku aj ďalšie tematické webové stránky⁶³ a hospodárske posúdenia⁶⁴ s prípadovými štúdiami pre jednotlivé krajiny. Vo vybraných oblastiach Komisia uverejňuje súbor tematických analýz pre celý rad oblastí politiky⁶⁵, vrátane oddielov o „osvedčených postupoch“ týkajúcich sa projektov s najväčším vplyvom, ktoré vykonávajú členské štáty⁶⁶.
- 70** Pri porovnávaní transparentnosti na úrovni Komisie v prípade Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti a politiky súdržnosti na roky 2021 – 2027 z našej analýzy vyplýva, že transparentnosť je v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti pokročilejšia, pokiaľ ide o posudzovanie národných plánov a žiadostí o platbu. Komisia uverejňuje podstatné informácie o svojich posúdeniach vrátane podrobných pracovných dokumentov útvarov Komisie. Naopak, rovnocenné informácie sa v rámci politiky súdržnosti pri schvaľovaní partnerských dohôd alebo národných programov systematicky nezverejňujú. Poukázal na to aj Európsky parlament⁶⁷. Pokiaľ však ide o podávanie správ a uverejňovanie informácií o vykonávaní alebo monitorovaní, tieto dva rámce ponúkajú porovnateľnú úroveň transparentnosti. Pozri [prílohu VII](#), v ktorej sa nachádza tabuľka zverejnených informácií Komisie o súdržnosti, ktorá je porovnateľná s informáciami uvedenými pre Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti, v [tabuľke 4](#).
- 71** Zistili sme, že podávanie správ Komisie presahuje minimálne požiadavky stanovené v nariadení o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti (pozri [prílohu IV](#)). Týka sa to napríklad pracovných dokumentov útvarov Komisie pripojených k posúdeniam plánov obnovy a odolnosti, predbežných posúdení žiadostí o platbu, tematických analýz a iných publikácií zameraných na podujatia. Celkovo sa domnievame, že tieto podrobné zverejnenia prispievajú k primeranej úrovni transparentnosti, pokiaľ ide o pokrok členských štátov pri dosahovaní míľnikov a cieľov Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti a o rozhodnutia Komisie v oblasti riadenia. Tieto publikácie však neodrážajú skutočné náklady členských štátov na vykonávanie opatrení.

⁶³ https://energy.ec.europa.eu/topics/funding-and-financing/recovery-and-resilience-facility-clean-energy_en.

⁶⁴ Európska komisia, *Economic Impacts of the Recovery and Resilience Facility: New Insights at Sectoral Level and the Case of Germany* z 21. mája 2025.

⁶⁵ Európska komisia, *Thematic Analyses*.

⁶⁶ Európska komisia, *Employment and Labour Market Thematic Analysis*, s. 7.

⁶⁷ Brífing Európskeho parlamentu, *Cohesion partnership agreements: Implementation and oversight*, s. 10.

Systém finančnej transparentnosti poskytuje to, čo sa právne vyžaduje pre Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti, a „mapa projektov“ je dobrou iniciatívou, ale s obmedzeniami

- 72** Okrem [webového sídla Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti](#), na ktorom sa uverejňujú všetky relevantné dokumenty a iniciatívy, Komisia používa na zverejňovanie informácií o pokroku dosiahnutom pri vykonávaní Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti tri rôzne online portály: systém finančnej transparentnosti, hodnotiacu tabuľku obnovy a odolnosti a „mapu projektov“ podporovaných z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti.
- 73** Nariadenie o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti je nejednoznačné, pokiaľ ide o to, či by sa vo verejných správach Komisie o pokroku pri vykonávaní mali používať skutočné náklady⁶⁸, a ako už bolo uvedené, Komisia nezbera údaje o skutočných nákladoch podľa jednotlivých opatrení a pilierov (pozri body 43 – 45). Všetky informácie o nákladoch v hodnotiacej tabuľke, s výnimkou zoznamov 100 najväčších konečných príjemcov a skutočných platieb členským štátom, sú preto založené na odhadoch a informácie o tom, kto dostáva finančné prostriedky z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, koľko dostáva a na aký účel, sa vzťahujú len na 100 najväčších príjemcov v každom členskom štáte. V predchádzajúcej správe⁶⁹ sme posúdili hodnotiacu tabuľku a dospeli sme k záveru, že existuje niekoľko metodických nedostatkov.
- 74** Systém finančnej transparentnosti je verejne dostupná databáza prijímateľov finančných prostriedkov EÚ. Obsahuje informácie o finančných prostriedkoch EÚ poskytovaných v rámci priameho a nepriameho riadenia Komisie od roku 2007 na základe údajov z centrálného účtovného systému Komisie založeného na časovom rozlíšení. Od roku 2021 systém finančnej transparentnosti obsahuje aj informácie o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti, a preto pokrýva viac ako polovicu rozpočtových výdavkov EÚ⁷⁰. Od roku 2028 by sa systém finančnej transparentnosti mal vzťahovať aj na financovanie EÚ v rámci zdieľaného riadenia Komisie a členských štátov na základe prepracovaného znenia nariadenia o rozpočtových pravidlách⁷¹.

⁶⁸ Osobitná správa 26/2023, bod 87.

⁶⁹ Tamže, body 74 – 83.

⁷⁰ Európska komisia, *Financial Transparency System – Overview* (stránka navštívená 19. júna 2025).

⁷¹ Článok 38 ods. 1 a článok 277 ods. 6 nariadenia (EÚ) 2024/2509.

- 75** Systém finančnej transparentnosti obsahuje rôzne údaje o prijímateľoch finančných prostriedkov EÚ a sumách súvisiacich s projektmi. V prípade Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti však systém finančnej transparentnosti poskytuje informácie len na úrovni členských štátov, a nie na úrovni konečných príjemcov, a to z dôvodu osobitného právneho usporiadania Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, v ktorom sú členské štáty vymedzené ako prijímatelia. V systéme FTS sa uvádza aj niekoľko ďalších „prijímateľov“ (215 v čase auditu), ale ide o subjekty prepojené s prvkom technickej podpory Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti. Na rozdiel od iných fondov EÚ, ktoré priamo spravuje Komisia, systém finančnej transparentnosti preto neposkytuje informácie o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti nad rámec úrovne členských štátov.
- 76** V marci 2023 Komisia uviedla do prevádzky interaktívnu mapu projektov financovaných z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, ktorej cieľom bolo zvýšiť úroveň transparentnosti a prezentovať konkrétne výsledky vykonávania Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti⁷². Táto „mapa projektov“ sa nachádza na webovom sídle Komisie⁷³ venovanom Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti a obsahuje príklady opatrení financovaných z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti zo všetkých 27 členských štátov (pozri [ilustráciu 3](#)).

Ilustrácia 3 | Rozhranie mapy projektov podporovaných z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti (všetky členské štáty)

Zdroj: Komisia, webové sídlo Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti.

⁷² Európsky parlament, *Minutes of the 18th meeting of the informal expert group on RRF implementation*, s. 1.

⁷³ Európska komisia, *Mechanismus na podporu obnovy a odolnosti*.

77 Mapa umožňuje prístup k opisu cieľov opatrení a v niektorých prípadoch aj k údajom o pokroku v ich vykonávaní a financovaní. Predložené informácie však nie sú úplné a závisia od frekvencie aktualizácií, kvality údajov dobrovoľne poskytnutých členskými štátmi⁷⁴ a od ďalších projektov identifikovaných zamestnancami Komisie. Domnievame sa preto, že môže poskytnúť len čiastočný obraz o opatreniach, ktoré sa vykonávajú v každom členskom štáte.

Túto správu prijal Dvor audítorov v Luxemburgu na svojom zasadnutí dňa 23. apríla 2026.

Za Dvor audítorov

Tony Murphy
predseda

⁷⁴ Európsky parlament, *Minutes of the 18th meeting of the informal expert group on RRF implementation*, s. 1.

Prílohy

Príloha I – O tomto audite

Úvod

Význam výsledovateľnosti a transparentnosti pri využívaní finančných prostriedkov EÚ

- 01** Cieľom zásad, ktorými sa riadi financovanie EÚ, je zabezpečiť správne finančné riadenie a rozhodovanie, ktoré je transparentné a blízke občanom. Verejná kontrola výdavkov EÚ závisí od toho, kto využíva finančné prostriedky, koľko ich dostáva a na aký účel. To si vyžaduje, aby sa takéto informácie nielen zbierali, ale aj sprístupňovali verejnosti. Transparentnosť pri využívaní zdrojov EÚ je nevyhnutná na odhaľovanie nezrovnalostí a zachovanie dôvery verejnosti v riadenie finančných prostriedkov EÚ.
- 02** Na tento účel sú zásadné tri kľúčové prvky: výsledovateľnosť financovania, ktorá umožňuje sledovať tok peňazí od zdroja až po konečné použitie; systematický zber a zaznamenávanie skutočných nákladov; a otvorené zverejňovanie týchto informácií. Výsledovateľnosť a údaje o nákladoch sú predpokladom transparentnosti, pretože používateľom a subjektom s rozhodovacou právomocou umožňujú posúdiť, ako sa finančné prostriedky využívajú, monitorovať vykonávanie a hodnotiť nákladovú efektívnosť. Transparentné podávanie správ, a to aj o skutočných nákladoch, posilňuje zodpovednosť a prispieva k účinnejším a informovanejším rozhodnutiam o výdavkoch.

Výsledovateľnosť a transparentnosť v Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti

- 03** Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti je dočasný nástroj EÚ vytvorený v reakcii na pandémiu COVID-19, ktorým sa financujú reformy a investície od februára 2020 do augusta 2026. Poskytuje nenávratné granty aj návratné úvery. Na konci januára 2026 dosiahli celkové finančné prostriedky z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti výšku 577 miliárd eur.

- 04** Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti funguje na základe modelu financovania, ktoré nie je spojené s nákladmi, v rámci ktorého sa finančné prostriedky EÚ vyplácajú po dosiahnutí vopred stanovených míľnikov a cieľov. Členské štáty môžu síce na realizáciu svojich národných plánov obnovy a odolnosti využívať rôzne mechanizmy, sú však povinné zaviesť systémy kontroly, ktoré chránia finančné záujmy EÚ tým, že predchádzajú konfliktom záujmov, podvodom a korupcii a odhaľujú ich. Tieto systémy musia takisto zabezpečiť vysledovateľnosť prostredníctvom zberu údajov o konečných príjemcoch, dodávateľoch, konečných užívateľoch výhod a zdrojoch financovania.
- 05** Celkové odhadované náklady na opatrenia uvedené v plánoch obnovy a odolnosti zohrali úlohu pri určovaní maximálnej finančnej alokácie z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti pre každý členský štát a posúdila ich Komisia⁷⁵. Odhadované náklady na osobitné opatrenia však nemajú žiadny vplyv na vyplácanie finančných prostriedkov počas vykonávania Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti⁷⁶.
- 06** Komisia aj členské štáty musia zabezpečiť transparentnosť a monitorovať vykonávanie plánov obnovy a odolnosti v súlade s nariadením o rozpočtových pravidlách z roku 2018⁷⁷, v ktorom sa zdôrazňuje potreba zverejňovať informácie o príjemcoch finančných prostriedkov EÚ. Nariadenie o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti obsahuje niekoľko ustanovení o transparentnosti. Týkajú sa uverejnenia príslušných rozhodnutí Komisie o riadení (posúdenie plánov obnovy a odolnosti, úprav plánov obnovy a odolnosti a žiadostí o platbu) a podávania správ Komisiou a členskými štátmi o pokroku dosiahnutom pri vykonávaní plánov a nástroja.
- 07** Na rozdiel od pôvodného rámca Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, ktorý nevyžadoval uverejňovanie údajov o konečných príjemcoch, zmenou z roku 2023 sa členské štáty poverujú, aby uverejňovali zoznamy svojich 100 najväčších konečných príjemcov⁷⁸.

⁷⁵ Článok 21 ods. 2 nariadenia o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti.

⁷⁶ Osobitná správa 21/2022, bod 66.

⁷⁷ Nariadenie (EÚ, Euratom) 2018/1046 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie, odôvodnenie 12.

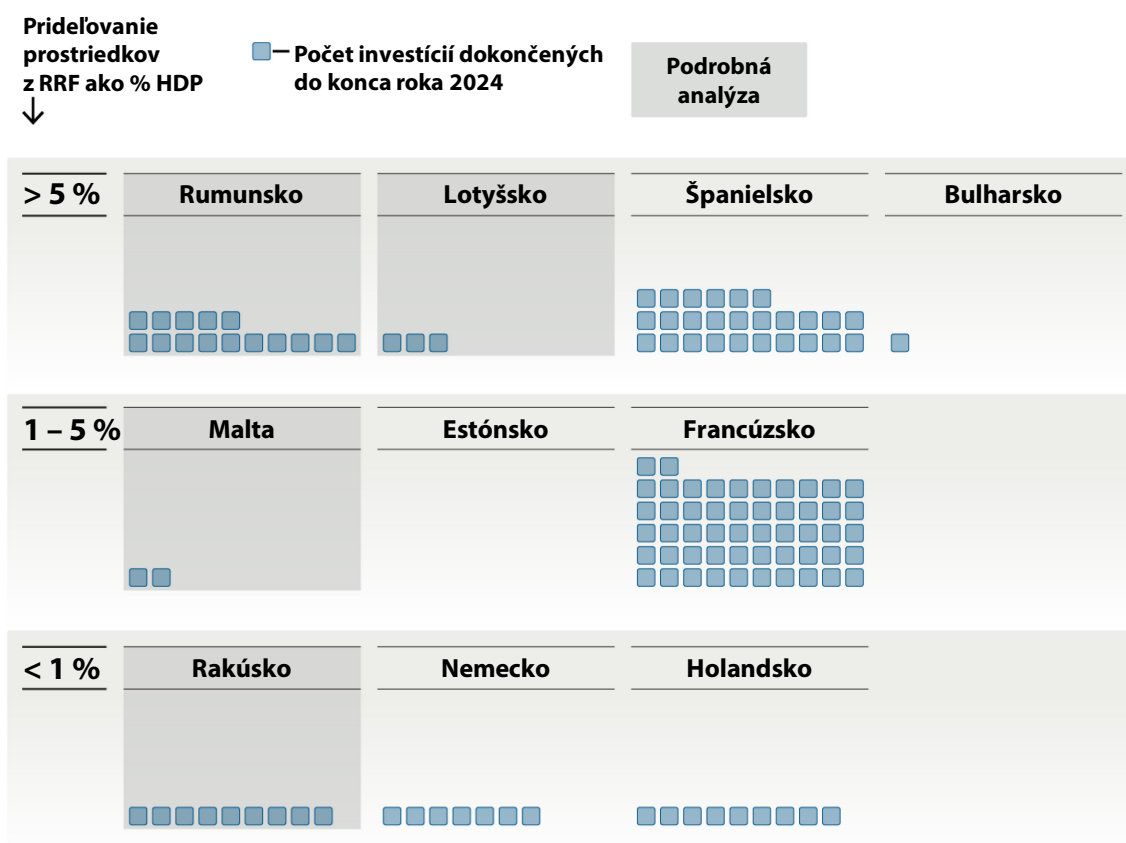
⁷⁸ Článok 25a nariadenia o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti, zmenený nariadením (EÚ) 2023/435.

Rozsah auditu a audítorský prístup

- 08** Cieľom auditu bolo posúdiť opatrenia zavedené Komisiou a členskými štátmi na zabezpečenie primeranej úrovne výsledovateľnosti a transparentnosti financovania z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti. Na tento účel sme preskúmali, či:
- sa v právnom rámci EÚ stanovujú minimálne požiadavky na výsledovateľnosť a členské štáty sledujú využívanie finančných prostriedkov a zbierajú požadované údaje,
 - Komisia a členské štáty využívajú údaje o skutočných nákladoch na aktualizáciu odhadov nákladov, prerozdelenie finančných prostriedkov a správne posúdenie efektívnosti Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti,
 - právny rámec poskytuje primeranú transparentnosť, pokiaľ ide o využívanie finančných prostriedkov, a činnosti členských štátov a Komisie v oblasti transparentnosti zabezpečujú zodpovednosť a umožňujú verejnú kontrolu výdavkov Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti.
- 09** S cieľom získať relevantné a dostatočné dôkazy na zodpovedanie audítorských otázok sme preskúmali právne požiadavky, usmernenia a ďalšie relevantné dokumenty a uskutočnili sme rozhovory s predstaviteľmi Komisie. Hoci Komisia vykonáva Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti v rámci priameho riadenia, značná časť audítorskej práce v teréne sa vykonala na úrovni členských štátov vzhľadom na ich úlohu členských štátov zabezpečovaní výsledovateľnosti financovania v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti až na úroveň konečných príjemcov a transparentnosti na vnútroštátnej úrovni. Audit sa týkal obdobia od vzniku mechanizmu vo februári 2021 do polovice roka 2025.
- 10** Kontrolované členské štáty boli vybrané na základe ich podielu na celkových finančných prostriedkoch Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti pridelených ako percentuálny podiel národného HDP (aspoň tri krajiny v každej tranži) a počtu a odhadovaných nákladov na investície dokončené do konca roka 2024.

- 11** Na analýzu kľúčových tém sme vybrali vzorku 10 členských štátov (pozri *ilustráciu 1*) a v štyroch z nich sme vykonali podrobnejšiu analýzu. V prípade troch členských štátov zaradených do vzorky sa niektoré audítorské dôkazy zhromaždili v rámci práce komory V Európskeho dvora audítorov týkajúcej sa toku finančných prostriedkov na účely výročnej správy za rok 2024. Štyri členské štáty, na ktoré sa vzťahuje hĺbková analýza (Rakúsko, Lotyšsko, Malta a Rumunsko) boli vybrané tak, že sme zo vzorky vylúčili tri členské štáty, ktoré už boli zahrnuté do práce týkajúcej sa toku finančných prostriedkov, a zohľadnili sme pokrok vo vykonávaní. Uskutočnili sme prieskum vo všetkých 27 členských štátoch s cieľom získať informácie o ich systémoch výsledovateľnosti a transparentnosti Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti.

Ilustrácia 1 – Vzorka členských štátov

Zdroj: Analýza EDA.

- 12** V plánoch obnovy a odolnosti členských štátov zaradených do vzorky sme identifikovali opatrenia s odhadovanými nákladmi, ktoré sa realizovali prostredníctvom verejného obstarávania, výziev na predkladanie návrhov alebo finančných nástrojov. Hodnotili sme aj opatrenia týkajúce sa vysledovateľnosti a súvisiace údaje zhromaždené v informačných systémoch riadenia Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti. Okrem toho sme preskúmali, či a ako členské štáty zaradené do vzorky posúdili a použili informácie o skutočných nákladoch na opatrenia plánu obnovy a odolnosti v porovnaní s odhadovanými nákladmi.
- 13** Okrem toho sme analyzovali informácie o vykonávaní Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti zverejnené na úrovni Komisie a členských štátov, ako aj na úrovni členských štátov. Ak to bolo možné, vykonali sme porovnávaciu analýzu na základe opatrení v oblasti transparentnosti uplatňovaných v prípade iných priamo riadených fondov (napríklad Nástroja na prepájanie Európy) a fondov v rámci zdieľaného riadenia.
- 14** Cieľom tohto auditu je prispieť k posilneniu procesov, ktoré zabezpečujú vysledovateľnosť a transparentnosť finančných prostriedkov z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, a to na úrovni Komisie aj členských štátov. Naše odporúčania sa týkajú nielen Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, ale aj všetkých budúcich nástrojov, ktoré sa môžu implementovať na základe financovania, ktoré nie je spojené s nákladmi. Naša [metodika auditu](#) je v súlade s medzinárodnými audítorskými štandardmi vydanými [Medzinárodnou organizáciou najvyšších kontrolných inštitúcií \(INTOSAI\)](#).

Príloha II – Regulačný rámec zavedený pre Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti

Názov	Nadobudnutie účinnosti	Stručný opis	Zmeny	Nadobudnutie účinnosti	Stručný opis
Právna úprava					
Nariadenie (EÚ) 2021/241, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti	19. februára 2021	Pôvodný právny akt, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti	Nariadenie (EÚ) 2023/435, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2021/241, pokiaľ ide o kapitolu REPowerEU v plánoch obnovy a odolnosti	1. marca 2023	Zmeny s cieľom začleniť kapitolu REPowerEU do existujúcich plánov obnovy a odolnosti členských štátov.
			Nariadenie (EÚ) 2024/795, ktorým sa zriaďuje Platforma strategických technológií pre Európu (nariadenie STEP)	1. marca 2024	Zmeny na mobilizáciu zdrojov v rámci existujúcich programov EÚ vrátane Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti na projekty, ktoré prispievajú k cieľom nariadenia STEP.

Názov	Nadobudnutie účinnosti	Stručný opis	Zmeny	Nadobudnutie účinnosti	Stručný opis
Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2021/2105 , ktorým sa dopĺňa nariadenie (EÚ) 2021/241 vymedzením metodiky vykazovania sociálnych výdavkov	2. decembra 2021	Delegované akty, v ktorých sa špecifikuje ďalšie monitorovanie a podávanie správ o vykonávaní Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti.	-	-	-
Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2021/2106 , ktorým sa dopĺňa nariadenie (EÚ) 2021/241, stanovením spoločných ukazovateľov a podrobných prvkov hodnotiacej tabuľky obnovy a odolnosti			-	-	-
Verejne dostupné usmernenia a metodiky					
<i>Guidance to Member States - Recovery and Resilience Plans – časť 1 (SWD(2021) 12 final)</i>	20. januára 2021	V dokumente sa uvádzajú informácie, ktoré majú členské štáty uviesť vo svojich plánoch obnovy a odolnosti na základe kritérií, ktoré Komisia používa na hodnotenie plánov	Usmernenie k plánom obnovy a odolnosti (C/2024/4618)	23. júla 2024	Toto usmernenie dopĺňa usmernenie k príprave plánov obnovy a odolnosti z januára 2021 a jeho cieľom je vysvetliť proces úpravy plánov obnovy a odolnosti vrátane pridelovania zdrojov z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti

Názov	Nadobudnutie účinnosti	Stručný opis	Zmeny	Nadobudnutie účinnosti	Stručný opis
<i>Guidance to Member States - Recovery and Resilience Plans – časť 2 (SWD(2021) 12 final)</i>	22. januára 2021	Usmernenia, ktoré obsahujú vzorovú štruktúru plánov obnovy a odolnosti členských štátov.			na dosiahnutie cieľov nariadenia STEP.
Technické usmernenie týkajúce sa uplatňovania zásady „výrazne nenarušiť“ podľa nariadenia (EÚ) 2021/241 (2021/C 58/01).	18. februára 2021	Cieľom tohto usmernenia je objasniť význam zásady „výrazne nenarušiť“ a spôsob, akým by sa mala uplatňovať v kontexte Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, a ako môžu členské štáty preukázať, že ich navrhované opatrenia v pláne obnovy a odolnosti sú v súlade so zásadou „výrazne nenarušiť“.	Technické usmernenie týkajúce sa uplatňovania zásady „výrazne nenarušiť“ podľa nariadenia, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti (C/2023/111)	2. októbra 2023	Cieľom tohto usmernenia je odstrániť akúkoľvek nejednoznačnosť vysvetlením členským štátom, ako preukázať, že opatrenia navrhované v ich pláne obnovy a odolnosti sú v súlade so zásadou „výrazne nenarušiť“.

Názov	Nadobudnutie účinnosti	Stručný opis	Zmeny	Nadobudnutie účinnosti	Stručný opis
<i>Guidance on the common indicators of the Recovery and Resilience Facility – Statistical guidance for Member States</i>	14. marca 2022	Toto usmernenie má pomôcť vnútroštátnym orgánom pri vykazovaní údajov v rámci spoločných ukazovateľov poskytnutím ďalších štatistických informácií.	<i>Guidance on the common indicators of the Recovery and Resilience Facility Statistical guidance for Member States</i>	24. januára 2024	V prípade potreby sa doplnili doplňujúce informácie o všeobecných zásadách a spoločných ukazovateľoch a pridala sa príloha s osvedčenými postupmi a poznatkami získanými z predchádzajúcich vykazovacích období.
				17. mája 2024	Nová aktualizácia s cieľom zohľadniť spracovanie projektov realizovaných v rámci finančných nástrojov.

Názov	Nadobudnutie účinnosti	Stručný opis	Zmeny	Nadobudnutie účinnosti	Stručný opis
Usmernenia k plánom obnovy a odolnosti v kontexte plánu REPowerEU (2022/C 214/01)	31. mája 2022	V tomto usmernení sa vysvetľuje postup úpravy existujúcich plánov a spôsoby vypracovania kapitol REPowerEU.	Usmernenie k plánom obnovy a odolnosti v kontexte plánu REPowerEU (2023/C 80/01)	3. marca 2023	Týmto usmernením sa nahrádza usmernenie, ktoré Komisia uverejnila v máji 2022. Ďalej sa v ňom vysvetľuje proces úpravy existujúcich plánov a spôsoby prípravy kapitol REPowerEU a okrem toho sa v ňom uvádza vymedzenie pojmu „konečný príjemca“, ako sa používa v kontexte Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti.
			Usmernenie k plánom obnovy a odolnosti (C/2024/4618)	23. júla 2024	Týmto usmernením sa nahrádza usmernenie REPowerEU z marca 2023 s výnimkou informácií týkajúcich sa kapitol REPowerEU, ktoré sú naďalej relevantné pre členské štáty, ktoré majú v úmysle predložiť alebo revidovať kapitoly REPowerEU. Jeho cieľom je vysvetliť proces úpravy plánov obnovy a odolnosti vrátane pridelenia zdrojov z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti na dosiahnutie cieľov nariadenia STEP.

Názov	Nadobudnutie účinnosti	Stručný opis	Zmeny	Nadobudnutie účinnosti	Stručný opis
<i>Double funding under the Recovery and Resilience Facility</i>	6. februára 2023	Táto správa sa zaoberá problémom „dvojitého financovania“ medzi Mechanizmom na podporu obnovy a odolnosti a inými fondmi EÚ. Vysvetľuje sa v nej, ako môžu členské štáty a Komisia tomuto javu predchádzať, odhaľovať ho a bojovať proti nemu.	-	-	-
Rámec na posudzovanie míľnikov a cieľov podľa nariadenia o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti (COM(2023) 99 final)	21. februára 2023	Rámec Komisie na posudzovanie uspokojivého plnenia míľnikov a cieľov na základe doterajších skúseností.	-	-	-
Metodika Komisie na stanovenie pozastavenia platieb v súlade s nariadením o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti (COM(2023) 99 final)		Táto poznámka vysvetľuje prístup, ktorý sa používa na určenie príslušných súm (s určitou mierou voľnej úvahy), ak sa ukáže, že je potrebné pozastaviť platbu.	-	-	-

Názov	Nadobudnutie účinnosti	Stručný opis	Zmeny	Nadobudnutie účinnosti	Stručný opis
Metodika Komisie o zrušení mílníkov a cieľov v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti (COM(2023) 545 final)	19. septembra 2023	Táto poznámka poskytuje rámec pre uplatňovanie druhej vety článku 24 ods. 3 nariadenia (EÚ) 2021/241 a prináša právnu zrozumiteľnosť a transparentnosť, pokiaľ ide o postup, ktorý sa má dodržiavať v prípade zrušenia.	-	-	-

Zdroj: EDA.

Príloha III – Informácie o dokončených opatreniach plánu obnovy a odolnosti v štyroch vybraných členských štátoch podľa opatrenia

Referenčné číslo opatrenia	Opis opatrenia	Celkové odhadované náklady (v mil. EUR)	Celkové skutočné náklady (v mil. EUR)	Pomer medzi skutočnými a odhadovanými nákladmi
Dokončené opatrenia s úsporou nákladov				
AT-C[C2]-I[2C1]	Fond na digitalizáciu verejnej správy	106,93	105,36	99 %
AT-C[C3]-I[3B2]	Podpora rekvalifikácie a zvyšovania kvalifikácie	277,00	276,95	100 %
AT-C[C3]-I[3C2]	Balík nápravných opatrení v oblasti vzdelávania	100,97	55,95	55 %
Rakúsko spolu		484,90	438,26	90 %
LV-C[C6]-I[6-1-1-1-i-]	Modernizácia existujúcich analytických riešení	2,10	1,87	89 %
LV-C[C6]-I[6-1-1-2-i-]	Vývoj nových analytických systémov	1,88	1,83	98 %
Lotyšsko spolu		3,98	3,70	93 %
MT-C[C1]-I[13]	Investície do obnovy, hĺbkovej modernizácie a energie z obnoviteľných zdrojov vo verejných školách	10,00	4,07	41 %
MT-C[C1]-I[14]	Investície do výstavby pilotnej školy v blízkosti uhlíkovo neutrálnej školy, ktorá má slúžiť ako vzor pre budúcnosť a poskytovať študentom nadčasové vzdelávacie skúsenosti	14,90	12,02	81 %
MT-C[C4]-I[12]	Posilnenie odolnosti systému zdravotnej starostlivosti prostredníctvom digitalizácie a nových technológií	11,70	11,29	96 %
Malta spolu		36,60	27,37	75 %

Referenčné číslo opatrenia	Opis opatrenia	Celkové odhadované náklady (v mil. EUR)	Celkové skutočné náklady (v mil. EUR)	Pomer medzi skutočnými a odhadovanými nákladmi
RO-C[C7]-I[I7.0]	Zavedenie elektronických formulárov vo verejnom obstarávaní	0,85	0,65	77 %
RO-C[C7]-I[I14.0]	Zvýšenie odolnosti a kybernetickej bezpečnosti infraštruktúrnych služieb poskytovateľov internetových služieb určených pre verejné orgány v Rumunsku	18,39	17,58	96 %
RO-C[C8]-I[I6.0]	Nástroj ekonomického modelovania (súbor nástrojov na simuláciu možností dôchodkovej reformy) na zlepšenie inštitucionálnej kapacity na prognózovanie výdavkov na dôchodky	0,40	0,35	87 %
RO-C[C11]-I[I3.0]	Zriadenie a sprevádzkovanie národného koordinačného centra Velo	1,50	0,05	3 %
RO-C[C13]-I[I3.0]	Sfunkčnenie zavedenia pracovných kariet pre pracovníkov v domácnosti	4,45	2,90	65 %
RO-C[C14]-I[I5.0]	Monitorovanie a vykonávanie plánu	12,84	11,47	89 %
RO-C[C15]-I[I5.0] ¹	Odborná príprava pre používateľov rumunského integrovaného vzdelávacieho informačného systému (SIIR) a IT nástroja mechanizmu včasného varovania (MATE) a systémové intervencie na zníženie predčasného ukončovania školskej dochádzky – neoznačená časť	0,97	0,00	0 %
Rumunsko spolu		39,40	33,00	84 %

Referenčné číslo opatrenia	Opis opatrenia	Celkové odhadované náklady (v mil. EUR)	Celkové skutočné náklady (v mil. EUR)	Pomer medzi skutočnými a odhadovanými nákladmi
Dokončené opatrenia s prekročením nákladov alebo skutočnými nákladmi rovnajúcimi sa odhadovaným nákladom				
AT-C[C1]-I[1A2]	Výmena vykurovacích systémov na ropu a plyn	158,9	158,9	100 %
Rakúsko spolu		158,9	158,9	100 %
LV-C[C6]-I[6-1-1-3-i-]	Odborná príprava personálu na prácu s analytickou platformou a poradenstvo	0,02	0,02	100 %
LV-C[C6]-I[6-1-2-2-i-]	Budovanie kapacít colného laboratória	0,13	0,13	100 %
Lotyšsko spolu		0,15	0,15	100 %
Malta spolu		Nie je k dispozícii	Nie je k dispozícii	Nie je k dispozícii
RO-C[C8]-I[19.0] ²	Podpora procesu posudzovania dôchodkových spisov	20,74	20,78	100,19 %
Rumunsko spolu		20,74	20,78	100,19 %

¹ Skutočné náklady na toto opatrenie boli vykázané v rámci opatrenia RO-C[C15]-I[I4.0].

² Rozdiel medzi skutočnými a odhadovanými nákladmi na toto opatrenie je spôsobený kolísaním výmenného kurzu.

Príloha IV – Ustanovenia o transparentnosti zahrnuté v právnom rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti

Rozsah	Referencia	Požiadavka
Inštitucionálne ustanovenia	Článok 25 nariadenia o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti	Transparentné zasielanie príslušných dokumentov týkajúcich sa Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti Komisiou Európskemu parlamentu a Rade
	Článok 26 nariadenia o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti	Diskusie o záležitostiach súvisiacich s Mechanizmom na podporu obnovy a odolnosti vo forme dialógov o obnove a odolnosti na žiadosť Parlamentu
Zverejnené informácie o posúdení	Články 19 a 20 nariadenia o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti	Uverejnenie vykonávacieho rozhodnutia Rady o schválení posúdenia plánov obnovy a odolnosti a úprav zo strany Komisie
	Článok 24 ods. 4	Uverejnenie posúdenia Komisie týkajúceho sa plnenia mílnikov a cieľov zahrnutých v každej žiadosti o platbu predloženej členskými štátmi
Požiadavky na oznamovanie	Článok 16 nariadenia o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti	Správa Komisie o preskúmaní vykonávania Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti
	Článok 25a nariadenia o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti, zmenený nariadením (EÚ) 2023/435.	Podávanie správ o 100 konečných príjemcoch, ktorí dostávajú najvyššiu sumu finančných prostriedkov na vykonávanie opatrení v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti
	Článok 27 nariadenia o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti	Polročné správy členských štátov o pokroku dosiahnutom pri plnení ich plánov obnovy a odolnosti
	Článok 29 ods. 2 a 3 nariadenia o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti, článok 1 delegovaného nariadenia 2021/2105, ktorým sa dopĺňa nariadenie o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti	Podávanie správ o výdavkoch financovaných z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti

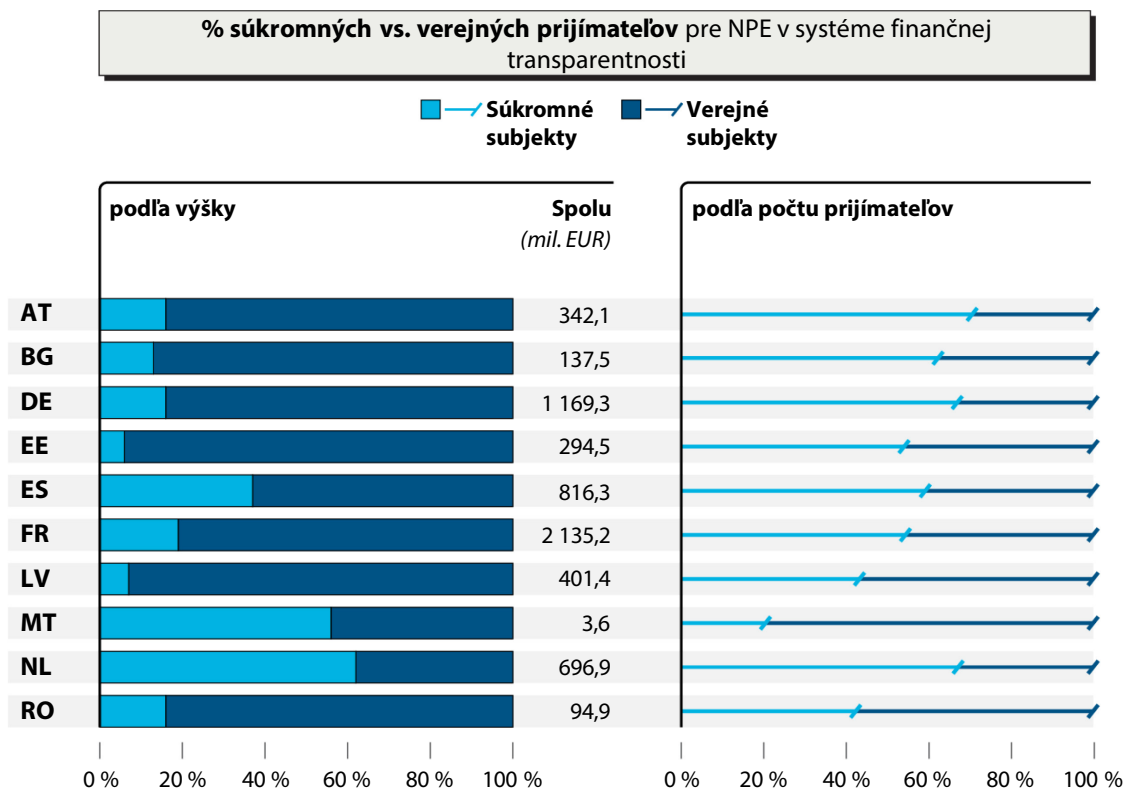
Rozsah	Referencia	Požiadavka
	Článok 29 ods. 5 nariadenia o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti, článok 2 delegovaného nariadenia 2021/2106, ktorým sa dopĺňa nariadenie o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti	Podávanie správ o 14 spoločných ukazovateľoch vymedzených pre Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti
	Článok 30 nariadenia o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti	Podávanie správ na základe hodnotiacej tabuľky obnovy a odolnosti
	Článok 31 nariadenia o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti	Výročné správy Komisie o vykonávaní Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti
	Článok 32 nariadenia o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti	Hodnotiace správy Komisie o vykonávaní Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti
	Článok 34 nariadenia o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti	Informovanosť, komunikácia a propagácia týkajúce sa financovania z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti

Príloha V – Nedostatky a nezrovnalosti zistené v uverejnených zoznamoch 100 najväčších konečných príjemcov

Typ	Podrobné informácie
Nedostatky	Španielsko a Rumunsko – v zozname uvádzajú sumy pridelené každému príjemcovi namiesto prijatých súm, ako sa jasne vyžaduje v nariadení o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti. Rumunsko poukázalo na skutočnosť, že mu to umožňuje zahrnúť niektorých veľkých konečných príjemcov už v skoršej fáze procesu realizácie projektov, a to pri podpise zmlúv. Španielsko okrem toho v súčasnosti uverejňuje len príjemcov opatrení so splnenými míľnikmi a cieľmi uvedenými v žiadostiach o platbu zaslaných Komisii a uvádza len sumy pridelené na zložky plánu obnovy a odolnosti, a nie na jednotlivé opatrenia. Španielske orgány však uviedli, že pracujú na rozšírení uverejnenia zoznamu 100 najväčších konečných príjemcov na celý plán obnovy a odolnosti bez ohľadu na to, či sú príslušné míľniky a ciele uvedené v žiadostiach o platbu.
	Francúzsko – v niektorých prípadoch zahŕňa do uverejneného zoznamu sprostredkovateľské orgány pre príslušné opatrenia namiesto skutočných konečných príjemcov, a to z dôvodu administratívnych problémov pri identifikácii konečných príjemcov v prípade niektorých opatrení. V zozname 100 najväčších konečných príjemcov, ktorý je verejne dostupný, Francúzsko uviedlo, že päť subjektov na zozname sú sprostredkovateľské orgány, a nie koneční príjemcovia, a to z dôvodu ťažkostí pri získavaní údajov. Sumy pre týchto päť subjektov spolu predstavujú 3,6 mld. EUR z celkovej sumy 8,3 mld. EUR pre celý zoznam uverejnený na konci roka 2024. Francúzske orgány tiež uviedli, že aktívne pracujú na zlepšení obsahu zoznamu.
Nejednotnosť	Uverejnené sumy – väčšina analyzovaných členských štátov (Rakúsko, Estónsko, Nemecko, Lotyšsko, Malta, Holandsko, Rumunsko) uverejnila len sumu finančných prostriedkov EÚ z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti pre každého príjemcu, zatiaľ čo Bulharsko, Francúzsko a Španielsko uverejnili celkovú sumu verejného financovania vrátane vnútroštátneho spolufinancovania. Je to pravdepodobne spôsobené zmenou usmernenia Komisie, v ktorom sa v roku 2023 vyžadovalo len financovanie z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, ale v jeho aktualizovanej verzii z roku 2024 sa vyžadovalo všetko financovanie.
	Rozdelenie podľa opatrení – Bulharsko, Estónsko, Holandsko, Lotyšsko, Malta, Rakúsko, Rumunsko a Španielsko poskytujú pre každého konečného príjemcu zoznam opatrení a zodpovedajúcu sumu pre každé opatrenie, zatiaľ čo Francúzsko a Nemecko poskytujú len zoznam opatrení a celkovú prijatú sumu bez toho, aby ju rozdeľovali na úroveň každého opatrenia. Konštatujeme, že v nariadení o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti sa toto rozdelenie nevyžaduje.

Zdroj: EDA.

Príloha VI – Analýza prijímateľov NPE

Zdroj: EDA na základe údajov systému finančnej transparentnosti z októbra 2025.

Príloha VII – Informácie podľa nariadenia o spoločných ustanoveniach uverejnené Komisiou (2021 – 2027)

	Uverejnenie	Dátum/frekvencia	Právny základ
Hodnotenia Komisie (verejné)		-	
Podávanie správ	<i>Dialogue with Common Provisions Regulation partners 2021 – 2027</i> : zápisnice zo zasadnutí a prezentácie	Aspoň raz ročne	Nariadenie o spoločných ustanoveniach, článok 8 ods. 5 Rozhodnutie C(2021) 5014
	Preskúmanie v polovici trvania: správa o výsledkoch preskúmaní členských štátov v polovici trvania	Raz, do konca roka 2026	Nariadenie o spoločných ustanoveniach, článok 18 ods. 6
	Výročné správy o činnosti: GR EMPL, GR REGIO, DG HOME vrátane výsledku preskúmania účtov, posúdenia výkonnosti programov, posúdenia výsledkov kontrol	Ročne	Nariadenie o spoločných ustanoveniach, článok 99, článok 41 ods. 1
	Hodnotenie v polovici trvania	Do konca roka 2024	Nariadenie o spoločných ustanoveniach, článok 45 ods. 1
	<u>Retrospektívne hodnotenie</u>	do 31. decembra 2031	Nariadenie o spoločných ustanoveniach, článok 45 ods. 2

	Uverejnenie	Dátum/frekvencia	Právny základ
Ďalšie publikácie	Siedma správa o hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti a interaktívne mapy	Deväť správ	Iniciatíva Komisie
	<i>Report on the outcome of 2021 – 2027 cohesion policy programming</i>	Raz, 28. apríla 2023	Iniciatíva Komisie
	Informačné prehľady a poznatky o vplyve nariadenia o spoločných ustanoveniach a podujatiach súvisiacich s nariadením o spoločných ustanoveniach	Podľa udalostí	Iniciatíva Komisie
	<i>European Semester Country reports</i> vrátane vplyvu súdržnosti na odporúčania pre jednotlivé krajiny	Ročne	Európsky semester a nariadenie o spoločných ustanoveniach, článok 19 ods. 15

Zdroj: EDA.

Skratky

FNLC	financovanie, ktoré nie je spojené s nákladmi
FTS	system finančnej transparentnosti
GR ECFIN	Generálne riaditeľstvo pre hospodárske a finančné záležitosti
NPE	Nástroj na prepájanie Európy
NSU	nariadenie o spoločných ustanoveniach
RRF	Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti
ZFEÚ	Zmluva o fungovaní Európskej únie

Glosár

Cieľ	Kvantitatívne meranie pokroku členského štátu na ceste k dokončeniu konkrétnej reformy alebo investície v jeho pláne obnovy a odolnosti.
Investícia	Výdavky na činnosť, projekt alebo iné opatrenie v oblasti pôsobnosti nariadenia o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti, pri ktorých sa očakáva, že prinesú priaznivé výsledky pre spoločnosť, hospodárstvo alebo životné prostredie.
Konečný príjemca	Fyzická alebo právnická osoba, ktorá dostala finančné prostriedky z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti na vykonanie opatrenia uvedeného v pláne obnovy a odolnosti členského štátu.
Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti	Mechanizmus finančnej podpory EÚ na zmiernenie hospodárskeho a sociálneho vplyvu pandémie COVID-19, stimuláciu obnovy a riešenie výziev spojených so zelenou a digitálnou transformáciou.
Míľnik	Kvalitatívne meranie pokroku členského štátu pri vykonávaní reformy alebo investície uvedenej v jeho pláne obnovy a odolnosti.
Nariadenie o rozpočtových pravidlách	Hlavný súbor pravidiel upravujúcich, ako sa rozpočet EÚ zostavuje a plní, a súvisiace procesy, ako je vnútorná kontrola, vykazovanie, audit a absolutorium.
Opatrenie	V kontexte Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti reforma alebo investícia.
Plán obnovy a odolnosti	Dokument, v ktorom sa stanovujú plánované reformy a investície členského štátu v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti.
Priame riadenie	Riadenie fondu alebo programu EÚ len Komisiou na rozdiel od zdieľaného riadenia alebo nepriameho riadenia.
Výkonnosť	Vyjadrenie miery, do akej opatrenie, projekt alebo program financovaný EÚ plní svoje ciele a predstavuje najvýhodnejší pomer medzi kvalitou a cenou.
Výsledok	Okamžitý účinok projektu alebo programu po jeho dokončení, napríklad lepšia schopnosť účastníkov školenia zamestnať sa alebo lepšia dostupnosť po vybudovaní novej cesty.
Zdieľané riadenie	Spôsob plnenia rozpočtu EÚ, pri ktorom na rozdiel od priameho riadenia Komisia deleguje vykonávanie úloh na členské štáty, pričom nesie konečnú zodpovednosť.

Odpovede Komisie

<https://www.eca.europa.eu/sk/publications/SR-2026-14>

Harmonogram

<https://www.eca.europa.eu/sk/publications/SR-2026-14>

Audítorský tím

V osobitných správach EDA sa predkladajú výsledky jeho auditov, ktoré sa týkajú politik a programov EÚ alebo tém súvisiacich s riadením z konkrétnych rozpočtových oblastí. EDA vyberá a navrhuje tieto audítorské úlohy tak, aby mali maximálny vplyv, pričom sa zohľadňujú riziká z hľadiska výkonnosti či zhody, výška súvisiacich príjmov alebo výdavkov, budúci vývoj a politický a verejný záujem.

Tento audit výkonnosti vykonala audítorská komora IV – Regulácia trhov a konkurencieschopné hospodárstvo, ktorej predsedá člen EDA Petri Sarvamaa. Audit viedla členka EDA Ivana Maletić, podporu jej poskytla vedúca kabinetu Ana Jurak, hlavný manažér Juan Ignacio Gonzalez Bastero, vedúci úlohy Viorel Cirje a audítori a audítorky Aikaterini Vraila, Dana Christina Mohamed, Tiago Ribeiro, Sorana Rotta a Lorenzo Meirone.

Zľava doprava: Ana Jurak, Aikaterini Vraila, Juan Ignacio Gonzalez Bastero, Ivana Maletić, Dana Christina Mohamed, Sorana Rotta, Lorenzo Meirone a Tiago Ribeiro.

AUTORSKÉ PRÁVA

© Európska únia, 2026

Politika týkajúca sa opakovaného použitia materiálov Európskeho dvora audítorov (EDA) je stanovená v [rozhodnutí EDA č. 6/2019](#) o politike otvoreného prístupu a opakovanom použití dokumentov.

Pokiaľ sa nestanovuje inak (napr. v osobitnom upozornení o autorských právach), obsah materiálov EDA vo vlastníctve EÚ podlieha licencií [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\)](#). Vo všeobecnosti je preto opakované použitie povolené pod podmienkou, že sa náležite uvedie zdroj a označia prípadné zmeny. Tí, ktorí opakovane používajú obsah EDA, nesmú skresliť pôvodný význam alebo odkaz. EDA nenesie zodpovednosť za žiadne dôsledky opakovaného použitia.

V prípade, že konkrétny materiál zobrazuje alebo opisuje identifikovateľné súkromné osoby, napr. fotografie zamestnancov EDA, alebo ak obsahuje prácu tretej strany, je potrebné získať dodatočné povolenie.

Ak je tento súhlas udelený, ruší a nahrádza sa ním uvedené všeobecné povolenie a jasne sa vymedzí každé prípadné obmedzenie týkajúce sa použitia.

V prípade použitia či šírenia obsahu materiálov, ktoré EÚ nevlastní, je potrebné žiadať povolenie priamo od držiteľov autorských práv.

Fotografia na titulnej strane: vytvorená pomocou aplikácie Adobe Firefly;
© Európska únia, 2025; Zdroj: EDA.

Politika EDA týkajúca sa opakovaného použitia materiálov sa nevzťahuje na softvér ani dokumenty, ktoré podliehajú právam priemyselného vlastníctva, ako sú patenty, ochranné známky, zapísané dizajny, logá a názvy.

Na súbore webových sídiel inštitúcií Európskej únie v rámci domény europa.eu sa poskytujú odkazy na sídla tretích strán. Keďže sú mimo kontroly EDA, odporúčame vám oboznámiť sa s ich politikami ochrany osobných údajov a autorských práv.

Použitie loga EDA

Logo EDA sa nesmie použiť bez predchádzajúceho súhlasu Európskeho dvora audítorov.

HTML	ISBN 978-92-849-7385-9	ISSN 1977-5776	doi:10.2865/9316098	QJ-01-26-019-SK-Q
PDF	ISBN 978-92-849-7386-6	ISSN 1977-5776	doi:10.2865/6650427	QJ-01-26-019-SK-N

AKO CITOVAŤ

Európsky dvor audítorov, [osobitná správa 14/2026](#) Vysledovateľnosť a transparentnosť Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti: Pretrvávajú nedostatky, pokiaľ ide o vysledovateľnosť a transparentnosť finančných prostriedkov z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie, 2026

V reakcii na pandémiu ochorenia COVID-19 bol vo februári 2021 zriadený Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti s finančnými prostriedkami vo výške 577 mld. EUR. Kontrolovali sme, či Komisia a členské štáty zabezpečili dostatočnú vysledovateľnosť a transparentnosť finančných prostriedkov z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti. Zistili sme, že hoci väčšina členských štátov môže sledovať finančné prostriedky z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, niektoré údaje sa vždy nezberajú systematicky, čo vedie k oneskoreniam a niekedy k neúplným informáciám. Členské štáty nepoužívajú údaje o skutočných nákladoch jednotne na aktualizáciu odhadov alebo ich Komisia nepožaduje na riadenie Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti. Pokiaľ ide o transparentnosť, zverejnené informácie o príjemcoch finančných prostriedkov, skutočných nákladoch a dosiahnutých výsledkoch sú nedostatočné. Odporúčame, aby budúce nástroje zabezpečovali systematický zber, využívanie a uverejňovanie všetkých relevantných údajov o využívaní finančných prostriedkov EÚ.

Osobitná správa EDA podľa článku 287 ods. 4 druhého pododseku ZFEÚ.

EURÓPSKY
DVOR
AUDÍTOROV

Úrad pre vydávanie publikácií
Európskej únie

EURÓPSKY DVOR AUDÍTOROV
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBOURG

Tel. +352 4398-1

Otázky: eca.europa.eu/sk/contact
Webová stránka: eca.europa.eu
Sociálne siete: @EUauditors